

Kommunedelplan for Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

2021 - 2033

Handlingsdel 2021-2022

Vedtatt av kommunestyret 22.06.21

Forord

Det overordnede målet for offentlig tjenesteyting må være å sikre god livskvalitet og så høy levealder som mulig!

De viktigste faktorene for god folkehelse er at folk er i alminnelig god fysisk form og at vi har et godt sosialt liv. Vi har gjennom pandemien, som starta tidlig i 2020, lært at det ikke er en selvfølge å ha gode sosiale liv. Det er heller ikke en selvfølge at de sosiale møtearenaer, der vi også kan være fysisk aktive, kan brukes. Når denne planen tas i bruk er vi forhåpentligvis i en fase der vi igjen kan samles på felles møtearenaer også for fysisk aktivitet. Møteplasser der barn, unge og voksne i Alta igjen kan være aktive sammen, og treffe likesinnede fra hele landet og utlandet i våre små og store turneringer og enkeltarrangement.

Vaner og holdninger dannes tidlig i livet. Den aller viktigste målgruppen for Alta kommunes satsinger er barn og unge. Skal vi nå strategien i planen må det få konsekvenser for hverdagen til skoler og barnehager.

Ungdom fra Alta forstår ofte ikke før de flytter ut hvor knyttet de er til natur og friluftsliv, og hvor gode ferdigheter de har i å ferdes og leve i et samfunn som er nært knyttet til fysisk aktivitet ute i friluft – et friluftsliv som krever noe, men ikke mye tilrettelegging.

I sentrum av Alta begynner det å bli trangt om plassen. Å sikre plass til fysisk utfoldelse – der folk bor – er derfor en viktig faktor i planarbeidet i kommunen. I Alta kommunes arealplanlegging har det vært en rød tråd i flere tiår at vi skal ha grønne lommer og ikke minst en ikke- trafikkert trase gjennom hele tettstedet: Byløypa.

Utøvernes ønsker om et variert idrettsliv med stadig større krav til spesialiserte fasiliteter for de ulike idrettsgrenene, danner også et viktig og kanskje et komplisert bakteppe for planarbeidet og prioriteringer av ressurser. I mangel på penger til å gjøre alt, vil det i fremtiden være viktig å analysere hva som gir mest mulig fysisk aktivitet pr investert krone. Samtidig må vi være våken og åpen for mangfoldet.

En stor del av befolkningen er inaktive og flere i Troms og Finnmark enn i det meste av landet. Det er helt sikkert mange ulike årsaker til dette: Barn, unge og voksne har stadig flere timer i døgnet foran skjerm. Hverdagsaktiviteten er blitt mer og mer motorisert, og friluftslivet i Europas nordligste fylke er også for mange blitt synonymt med motorisert ferdsel. Tiltak mot inaktivitet er like mye holdningsarbeid og læring som fysisk tilrettelegging.

Folk med nedsatt funksjonsevne er avhengig av tilrettelegging. Planen og oppfølgingen av planen må ta høyde for å spesielt finne tiltak for å få disse gruppene i fysisk aktivitet.

Proessen i et planarbeid er evigvarende, planer rulleres årlig og gjelder til en ny plan blir vedtatt. Det er likevel særdeles viktig at vi sammen enes om langsiktige strategier og mål for fysisk aktivitet, idrett, og friluftsliv; at vi trekker i samme retning og mot felles mål.

Tor Helge Reinsnes Moen
Kulturleder

Innhold

1.0 Bakgrunn	5
2.0 Formålet med planen	5
3.0 Strategier, hovedmål og delmål	5
3.1 Hovedstrategi	5
3.2 Hovedmål	6
3.3 Idrettsanlegg.....	6
3.4 Nærmiljøanlegg	6
3.5 Grøntområder	6
3.6 Hverdagsaktivitet	7
3.7 Skoler og barnehager	7
3.8 Inaktive	8
3.9 Frivillige organisasjoner.....	8
3.10 Fagmiljøer.....	8
3.11 Friluftsliv i utmark.....	9
3.12 Tilflyttere	9
3.13 Fysisk aktivitet = bedre psykisk helse	9
3.14 Covid-19 – ny hverdag- konsekvenser.....	9
4.0 Overordnede føringer	10
4.1 Lowverk og nasjonale føringer	10
4.2 Regionale føringer	11
4.3 Kommunale føringer.....	11
5.0 Planprosess.....	14
6.0 Utviklingstrekk.....	15
7.0 Resultatvurdering.....	16
7.1 Idrettsanlegg.....	16
7.2 Nærmiljøanlegg	17
7.3 Grøntområder	18
7.4 Hverdagsaktivitet	18
7.5 Skoler og barnehager	19
7.6 Inaktive	20
7.7 Frivillige organisasjoner.....	21

7.8 Fagmiljø	21
7.9 Friluftsliv i utmark.....	21
7.10 Tilflyttere	23
8.0 Beskrivelse av nåsituasjonen.....	23
8.1 Status fysisk aktivitet.....	23
8.2 Status idrettsanlegg.....	31
8.3 Status friluftsliv.....	33
9.0 Økonomi	34
10.0 Kart	35
11.0 Handlingsprogram for fysisk aktivitet, kommunale tiltak 2021-2022.....	36
12.0 Prioritert anleggsplan for utbygging av anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.....	39
12.1 Ordinære anlegg – nyanlegg og rehabiliteringer, prioritert liste.	40
12.2 Nærmiljøanlegg, prioritert liste.....	45
12.3 Løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet	48
12.4 Uprioritert liste over langsiktige behov.....	48
Vedlegg 1 Klargjøring av begreper	52
Vedlegg 2 Planprogram	53
Vedlegg 3 Innspill, frist 01.12.20	54
Vedlegg 4 Møter for å få innspill til planen	57
Vedlegg 5. Merknader i utleggingsperioden for offentlig ettersyn, frist 04.05.21	61
Vedlegg 6 Saksfremlegg og vedtak sluttbehandling.....	63

1.0 Bakgrunn

Alta kommune ønsker å drive aktiv samfunnsplanlegging som politisk styringsredskap for utvikling innen fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Viktige faktorer for god folkehelse er at folk er i god fysisk form og har et godt sosialt liv.

Det er et krav fra Kulturdepartementet om at alle kommunene må ha en kommunal plan som grunnlag for tildeling av spillemidler til idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg.

Alta kommune utarbeider sin plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv som en kommunedelplan, i henhold til plan og bygningslovens § 11-1. Kommunedelplanen er et politisk dokument som skal være et styringsredskap for å nå kommunens mål innenfor området. Hele planen revideres hvert 4. år. Kommunedelplanen følges av et handlingsprogram med tiltak for gjennomføring av planens målsettinger. Handlingsprogrammet rulleres årlig.

Alta kommune reviderte hele planen i 2017, og handlingsdelen ble sist rullert i 2020.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er uten juridisk bindende virkning når det gjelder disponering av arealer. Areal til anlegg må derfor følges opp i kommuneplanens arealdel.

Alta kommune har utarbeidet idrettsanleggsplaner siden 1989.

Planen er utarbeidet ved et samarbeid mellom virksomhetene for oppvekst og kultur, tekniske tjenester, helse og sosial, avdeling for samfunnsutvikling. Styringsgruppe er rådmannens ledergruppe. Leder av prosjektgruppa har vært leder for kultur. Kultur har hatt ansvaret for prosessen.

2.0 Formålet med planen

Intensjonen med «Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv» er å synliggjøre behov for bygging og rehabilitering av idretts-, nærmiljø og friluftsanlegg, og å samordne kommunens strategier og innsats for å tilrettelegge for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. *Strategier, hovedmål og delmål må følges opp i kommunens planer, årlige virksomhetsplaner og budsjett.*

3.0 Strategier, hovedmål og delmål

3.1 Hovedstrategi

Alta vil være en av landets best tilrettelagte kommuner for et aktivt liv: idrett- fysisk aktivitet- friluftsliv

3.2 Hovedmål

Alta kommune skal bidra til å øke det fysiske aktivitetsnivået blant befolkningen gjennom tilrettelegging for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv hele året.

Eksempel på tiltak: 0,5-1 % av helse og sosialbudsjettet settes av til forebyggende tiltak med en tverrfaglig styringsgruppe innen fysisk aktivitet og folkehelse.

Delmål

3.3 Idrettsanlegg

Mål: Alta kommune vil prioritere anlegg som gjør at flest mulig mennesker er mest mulig aktivitet

Beskrivelse

Barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne er prioriterte målgrupper. Alle anlegg, der det er mulig, skal være universelt utformet.

Idrettsanlegg bør plasseres i nærheten av skoler. Anleggene blir brukt om dagen av skolene og av organisasjoner/nærmiljøet utenom skoletid.

Et friluftsanlegg er et forholdsvis billig anlegg og gir mye aktivitet for pengene.

Eksempel på tiltak: Elvepromenade, tursti/kultursti langs Altaelva

Ansvar: Anleggene innarbeides i handlingsdelen av planen. Handlingsdelen rulleres hvert år.

3.4 Nærmiljøanlegg

Mål: Alta kommune vil gi mulighet for aktivitet der folk er

Beskrivelse

Kommunale nærmiljøanlegg bør plasseres i nærheten av skoler. Anleggene blir brukt om dagen av skolene og av organisasjoner/nærmiljøet utenom skoletid. Det kan også være behov for nærmiljøanlegg i større boområder og oppholdsområder. Samlokalisering av nærmiljøanlegg ved større idrettsanlegg vil gi en vinn-vinn situasjon som gir mer fysisk aktivitet.

Eksempel på tiltak: Rullepark/aktivitetspark ved Huset/Alta ungdomsskole

Ansvar: Må innarbeides i kommunedelplan for skole og barnehager, kommuneplanens arealdel og plan for offentlig uterom.

3.5 Grøntområder

Mål: Alta kommune vil at alle skal ha et grøntområde innen en radius på 300 meter

Beskrivelse

Et grøntområde kan være leke- og rekreasjonsområder, nærturterreng, grønstruktur (som Byløypa).

Om et grøntområde brukes mye er avhengig av avstand og tilgjengelighet. En dansk studie fra 2011 viser at individer som bor nærmere enn 300 meter fra et grøntområde bruker området mer og er mindre overvektig enn individer som bor mer enn 1 km fra grøntområde. Kilde: norsk friluftsliv.no 17.06.16

Alta kommune har i 2015 kartlagt og verdsatt alle friluftsområder i kommune, etter veileder utarbeidet av Miljødirektoratet i 2014. Det er viktig informasjon for fremtidig arealplanlegging.

Ansvar: Må innarbeides i kommuneplanens arealdel.

3.6 Hverdagsaktivitet

Mål: Alta kommune vil at flest mulig skal gå/sykle til jobb og skole

Beskrivelse

Sykkelbyen Alta har i flere år motivert og lagt til rette for at flest mulig skal gå eller sykle til skole og jobb. Antall syklistene har økt og var oppe i 7 % sykkelandel, økt fra 3 %. Etter at Sykkelbyen Alta ble lagt ned som prosjekt og de særskilte midlene var brukt opp har sykkelandelen gått noe tilbake. Ca. 2000 færre passeringer på sykkeltekningspunktene fra 2015 til 2016.

Sykkelbyen Alta har skiltet og opparbeid 40 snarveger. Snarveger har vært et viktig virkemiddel for å motivere til sykle og gå. Motivasjonskampanjer og konkurranser er andre virkemidler.

Sykle/gå/buss til skole/jobb er et tema i Plan for energi, miljø og klima. Dette er også et tema innen folkehelse og skoleplanlegging. Alta kommune har hvert år arrangement i Mobilitetsuka.

Eksempel på tiltak: Midler til motivasjonskampanjer. «Hjertesoner» (bilfrie soner) rundt skoler.

Ansvar: Må innarbeides i Plan for energi, miljø og klima, og i arbeidet til Folkehelsekoordinatoren/Sykkelbyen Alta.

3.7 Skoler og barnehager

Mål: Alta kommune skal gi alle barn i barnehage og skole tilbud om minimum 1 time voksenstyrt fysisk aktivitet hver dag.

Beskrivelse

Alle barn bør være i daglig fysisk aktivitet i minimum 60 minutter for å bevare en god helse. Barn i vekst legger mye av grunnlaget for helsen resten av livet. Ved å være i fysisk aktivt bygger de et sterkt skjelett som beskytter dem mot brudd. De utvikler gode lunger, sterkt hjerte og muskulatur. Gjennom variert aktivitet utvikler barna de motoriske ferdigheter som gir opplevelse av mestring. I tillegg vet vi at barn som er i god form presterer bedre på skole, og har en bedre psykisk helse. Fysisk aktivitet i skole og barnehage vil bidra til å utjevne sosiale forskjeller. *I tillegg til tid og bevissthet i skole og barnehagehverdagen må uteområdene være egnet til fysisk aktivitet.*

Ansvar: Må innarbeides i kommunedelplan for skole og barnehage.

3.8 Inaktive

Mål: *I Alta skal alle skal ha mulighet til å være fysisk aktive*

Beskrivelse

Barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og inaktive er sentrale målgrupper både for Staten og for Alta kommune. Vi har i planprogrammet nevnt spesielt ungdom, innvandrere, eldre og funksjonshemmede. Dette er en viktig del av folkehelsearbeidet til Alta kommune. Universelt utformet idrett og friluftsanlegg er en selvfølge der det går an.

Eksempel på tiltak: Midler til Frisklivssentralen, Huset, voksenopplæringen, flyktningtjenesten, lag/foreninger som har tiltak for målgruppene. (Viser til forslag til tiltak under hovedmål: 0,5-1 % av helse og sosialbudsjettet settes av til forebyggende tiltak med en tverrfaglig styringsgruppe innen fysisk aktivitet og folkehelse.)

Ansvar: Frisklivssentralen og alle virksomheter i kommunen som det gjelder, har ansvar for å følge opp. Tiltak må tas inn i fremtidige virksomhetsplaner.

3.9 Frivillige organisasjoner

Mål: Alta kommune vil spille frivillige organisasjoner gode

Beskrivelse

Lag og foreninger er viktig for et lokalsamfunn. Ved hjelp av tilskuddsordninger, veiledning og bygging av idretts- og friluftsanlegg, kan kommunen stimulere idrettslag og andre organisasjoner til å tilby fysisk aktivitet fra barneidrett til toppidrett, fra organisert aktivitet i friluft til egenorganiserte aktiviteter.

Eksempel på tiltak: Kulturvirksomheten kan ha årlige felles kursing/dialogmøte med lag/foreninger.

Ansvar: Kulturvirksomheten

3.10 Fagmiljøer

Mål: Alta kommune skal være en pådriver for samarbeid mellom fagmiljøene

Beskrivelse

I Alta har vi både videregående skole med idrettsfag og universitet med tilbud både innenfor friluftsliv og idrett. Alta folkehøgskole har blant annet tilbud innen friluftsliv, hundekjøring, jakt og fiske, off piste - ski og sykkel. Der er et stort potensiale å utvikle det samarbeidet som allerede er der.

Eksempel på tiltak: Årlige møter mellom fagmiljøene.

3.11 Friluftsliv i utmark

Mål: Alta kommune vil stimulere til økt fysisk aktivitet i utmark

Beskrivelse

Alta har en mangfoldig natur med fjell, fjord, skog, vidde og vassdrag. I samarbeid med lag/foreninger skal kommunen informere og legge til rette for aktiv bruk. Eksisterende kartlegging av friluftsområdene kan være til hjelp for å informere om hvilke områder som er best egnet til friluftsliv. *Ved tilrettelegging i utmark må det være en tett dialog med direkte berørte samiske interesser.*

Eksempel på tiltak: Merking av skiløyper i fjellet.

3.12 Tilflyttere

Mål: Alta vil bruke aktivitet til integrering av tilflyttere

Beskrivelse

Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv kan være viktige virkemidler overfor nye tilflyttere for å oppnå integrering. God integrering er viktig både for den enkelte og for Altasamfunnet. Informasjon bør finnes på flere språk.

3.13 Fysisk aktivitet = bedre psykisk helse

Mål: Alta kommune vil at alle som bor i Alta skal vite om muligheten til å bruke naturen og utendørs anlegg. Vi må sette inn solide tiltak på informasjon og markedsføring.

Beskrivelse: Fysisk aktivitet og naturopplevelser er viktige hjelpemidler for å bedre psykisk helse både for unge og gamle. Alta har mange flotte naturområder, turløyper, gapahuker, nærmiljøanlegg. Vi må gjøre disse kjent og tilgang til informasjon må ligge lett tilgjengelig.

Eksempel på tiltak: Bruke sosiale medier og hjemmeside for å vise bilder, videoer, kart og beskrivelser mm. Digital dugnad mot ensomhet.

Ansvar: Kultur og miljø/park/idrett med flere

3.14 Covid-19 – ny hverdag- konsekvenser

Mål: Alta kommune vil, i samarbeid med frivillige lag/foreninger, være pådriver for at innbyggerne skal være like mye fysisk aktiv, eller mer fysisk aktiv, som før Covid-19 restriksjoner i samfunnet.

Beskrivelse: Delvis nedstenging av samfunnet med hjemmekontor, begrenset fritidsaktivitet for de over 20 år og begrenset sosial kontakt har påvirket mange. Idretten kan ha miste mange aktive. Dette kan ha medført at befolkningen er mindre fysisk aktiv. Redsel, usikkerhet, depressive tanker og ensomhet kan også være resultatet av koronatiden.

Eksempel på tiltak: Avtale med lag/foreninger der Alta kommune gir tilskudd for å lage gratis tilbud til barn og unge. Det er allerede gjort en avtale med Alta golfklubb, der anlegg blir stilt gratis til disposisjon for barn og unge.

Ansvar: Oppvekst og kultur

4.0 Overordnede føringer

4.1 Lovverk og nasjonale føringer

Det er flere departement som har ansvar for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv:

- Kulturdepartementet – idrett
- Klima og miljødepartementet – friluftsliv
- Kunnskapsdepartementet – aktivitet i skole og barnehager
- Helse- og omsorgsdepartementet – helsefremmede og forebyggende arbeid

Relevante statlige planer, dokumenter og meldinger:

Departementene: Sammen om aktive liv. Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029

Klima- og miljødepartementet: Handlingsplan for friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet, 2018

Klima- og miljødepartementet/Troms og Finnmark fylkeskommune. Plan for friluftslivets ferdselsårer (2019-2023). Identifisere, ivareta og videreutvikle friluftslivets ferdselsårer gjennom en plan.

St. meld 26 (2011-2012) «Den norske idrettsmodellen»

- Alle skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon.
- Den frivillige idrett skal sikres gode rammevilkår
- Samfunnet skal være godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet
- Sentrale målgrupper er barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og inaktive

Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv (2013)

- Alle skal ha mulighet for å drive friluftsliv
- Områder med verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes
- Planleggingen i blant annet kommuner skal medvirke til å fremme et aktivt friluftsliv og skape helsefremmende trivselskapende og miljøvennlige nærmiljø.

St. meld 19 (2018-2019) «Folkehelsemeldingen – gode liv i eit trygt samfunn»

St. meld 15 2017-2018 «Leve hele livet»

St. meld 18 2015-2016 «Natur som kilde til helse og livskvalitet»

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

Allemannsretten.«Allemannsretten gir alle rett til å ferdes og oppholde seg i utmarka i Norge – når ferdselen "skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet". Allemannsretten er lovfestet i friluftslivloven». Kilde: Miljødirektoratet <https://www.miljodirektoratet.no/for-private/friluftsliv-og-allemannsretten/ga-tur/>

Forslag til forskrift for å hindre spredning av gummigranulat fra kunstgressbaner er oversendt Klima- og miljødepartementet juli 2020.

4.2 Regionale føringer

På grunn av sammenslåing av fylkene 1. januar 2020 har ikke Troms og Finnmark fylkeskommune utarbeidet en regional strategi på fagområdet enda.

4.3 Kommunale føringer

- «Alta vil» kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027
- Kartlegging og verdsetting av friluftsområder
- Folkehelse i Alta, 2019-2023
- Plan for offentlig uterom i Alta kommune, 2019-2022

«Alta vil» kommuneplanens samfunnsdel har fire satsningsområder

1. Kunnskap og kompetanse
2. Næringsutvikling og nyskaping
3. Trivsel og livskvalitet
4. Attraktivt regionsenter i utvikling

Spesielt satsningsområdet «Trivsel og livskvalitet» og «Attraktivt regionsenter i utvikling» er relevant for denne planen.

Relevante strategier fra samfunnsdelen:

- Arbeide for møteplasser og aktiviteter som samler befolkningen og bidrar til tilhørighet og felleskap i et mangfoldig Alta.
- Arbeide for aktivt friluftsliv for alle, skogens betydning og vern om viktig grønnstruktur.
- Arbeide for nærmiljøanlegg ved alle skoler og videreutvikle turløyper, ski- og lysløyper og friluftsområder som lavterskelarenaer for fysisk aktivitet.
- Arbeide for Alta som sykkelby og prioritere gående og syklist i utbygginger.
- Samarbeide med næringsliv og frivillig sektor om aktiviteter som fremmer folkehelse.
- Arbeide for gode arenaer og møteplasser for kultur og idrett, samt aktiv bruk av disse i samarbeid med frivillig sektor og universitetet.

- Arbeide for at flere kan realisere sin kunst, kultur eller idrett som yrke eller bedrift.

Arealdelen av kommuneplanen er vedtatt av kommunestyret 15.02.21. I arealdelen er det et ikke omdisponert grøntareal i byområdet. Grøntareal er også ivaretatt med nye bestemmelser om realisering av lekeareal. Der utbygger ikke har plass til nærlekeplass på egen eiendom, må de oppruste grøntareal/lekeareal innen 250 m fra boligen. Planstatus for Byløypa er blitt sikrere.

Alle anlegg/tiltak som ikke er i samsvar med arealplaner må enten reguleres eller dispensereres.

Folkehelsedokumenter 2019-2020

Oversikten over folkehelse i Alta gir fem hovedområder som skal ha fokus de neste 4 årene:

- Psykisk helse
- Oppvekst og læringsmiljø
- Inaktivitet
- Barnefattigdom
- Vold og overgrep i nære relasjoner

Flere av hovedområdene er relevante.

Målsetting og strategier i folkehelsearbeidet

Inaktivitet

UTFORDRING:

LAVERE ANDEL AV BEFOLKNINGEN SOM ER TILSTREKkelig FYSISK AKTIVE.

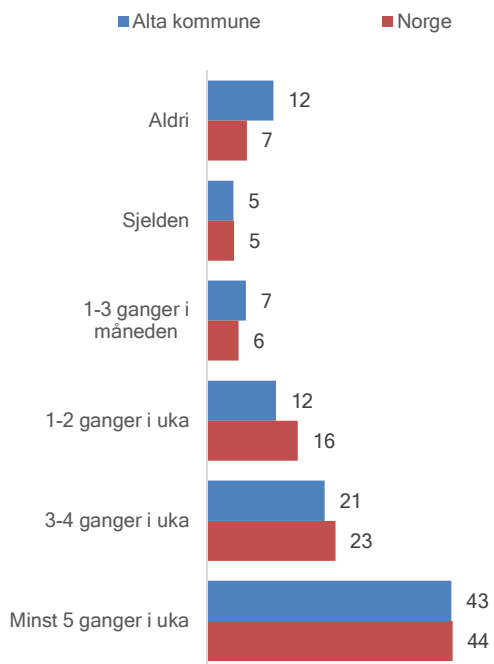
10 % STØRRE ANDEL SOM ER OVERVEKTIGE PÅ SESJON – OG 60 % AV DEN ØVRIGE VOKSNE BEFOLKNINGEN SOM ER OVERVEKTIGE ELLER HAR FEDME.

FOR LITE FOKUS PÅ FYSISK AKTIVITET I SKOLER OG BARNEHAGER.

MÅLSETTING	STRATEGI
1. <i>Alta skal ha en andel fysisk aktive over landsgjennomsnittet for alle aldersgrupper innen utgangen av 2023.</i>	A. <i>Hverdagsaktiviteten må opp ved å stimulere til fysisk aktivitet og dempe inaktivitet.</i>
2. <i>Sunne levevaner, herunder fysisk aktivitet og sunt kosthold, skal være et naturlig valg for alle gjennom hele livet.</i>	B. <i>Alle arbeidsplasser skal motivere og tilrettelegge for daglig fysisk aktivitet.</i>
3. <i>Øke andel barn og unge som er moderat fysisk aktive i minst 60 minutter daglig.</i>	C. <i>Alle skoler og barnehager skal ha minst 1 time tilrettelagt fysisk aktivitet for alle brukergrupper.</i>
4. <i>Øke andel voksne og eldre som er moderat fysisk aktive i minst 30 minutter daglig.</i>	D. <i>Alle institusjoner skal tilrettelegge for minst 30 min fysisk aktivitet og bevegelse pr dag for sine brukere.</i>
	E. <i>Alta kommune innfører «Aktiv barnehage» og «Aktiv skole» på permanent basis*.</i>
	F. <i>Skape aktivitetsvennlige bo- og nærmiljø for alle aldersgrupper.</i>
	G. <i>Alta kommune skal fremme sunne levevaner, herunder fysisk aktivitet og sunt kosthold.</i>

- Aktiv barnehage var et prosjekt i Alta kommune hvor det ble satset spesielt på organisert fysisk aktivitet og kosthold i et helsefremmende perspektiv. Prosjektet pågikk i to år og ga positive resultater i den forstand at aktiviteten økte på barna i større grad og ansatte fikk opplæring innen kost, ernæring og fysisk aktivitet. Dette prosjektet ønskes videreført i fast form overfor alle barnehager, samt en egen variant for skole.

Ungdataundersøkelsen 2021 viser at Alta har høyere andel enn landsnittet av de som sier de aldri trener (Alta 12 %, Norge 7 %).

Spørsmål: Hvor ofte trener du? Prosent. Kilde: Ungdataundersøkelsen 2021.

De fleste unge trener like mye som for tjue år siden, men det varierer mye hvilken type aktivitet de bedriver. Mange er tilknyttet et idrettslag mens andre foretrekker et treningssenter. Flere trener også på egen hånd, enten alene eller med venner.

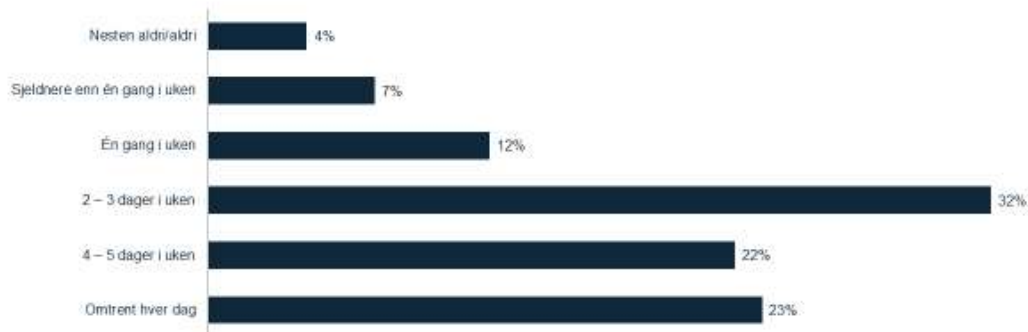
Ca seks av ti slutter med idrett før fylte 18 år, spesielt i overgangen mellom ungdoms- og videregående skole. Frafallet er stort innen ungdomsidretten som i stor grad skyldes andre prioriteringer og interesser.

For voksne oppgir 23 % av befolkningen at de mosjonerer maks en gang pr uke.

Mosjon Frekvens av mosjon

Hvor ofte driver du med mosjon?

N=1365

116

Epinion

Kilde: Levekårsundersøkelsen Alta 2019.

For overvekt og fedme, målt på sesjon (begge kjønn), topper Alta kommunegruppen vår og ligger nesten 10 % høyere enn landssnittet. For den voksne befolkningen i Norge er det 40 % som er normalvektige, 60 % er overvektig eller har fedme. Kilde: *Oversiktsdokument del 3 Folkehelse Alta kommune 2019-2023*

Det settes av kun en time pr uke ekstra fysisk aktivitet i skoler for 5 og 6 trinn. Noen barnehager har fokus på bevegelse fysisk aktivitet, men for 1/3 begrenser aktiviteten seg til turer i nærmiljøet. Flere av ungdommene velger motorisert transport til og fra skolen. (Kilde: Folkehelse Alta kommune 2019-2023. Oversiktsdokument del 3. Målsetting og strategier)

5.0 Planprosess

Prosess og medvirkning

Planprosessen har vært gjennomført i en tid med store begrensninger på grunn av Covid-19. Mange av møtene har vært videomøter.

Vedtak om oppstart av planarbeidet er gjort i kommunens planstrategi. Forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret 27.10.20.

På tross av koronarestriksjoner har likevel klart å få til en medvirkning på følgende måte:

- Åpen kafedialog med tema inaktivitet på Alta bibliotek 04.03.20, se vedlegg 4
- Egne møter med ungdomsrådet, rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, elderrådet og idrettsrådet, se vedlegg 4.

- Tema i Hovedutvalget for oppvekst og kultur, se vedlegg 4.
- Egne e-poster til Alta og omegn turlag og Alta jeger- og fiskerforening med mulighet for å komme med innspill.

Planoppstart ble varslet med brev til alle aktuelle instanser, eposter til alle idrettslag, annonse i Altaposten og sak på kommunens hjemmeside. Vi bad om å få innspill til revideringen av hele planen, med frist for innspill 1. desember 2020. Forslag til plan ble sendt på offentlig ettersyn, med frist 04.05.21 for merknader.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe med medlemmer fra miljø/park/idrett, oppvekst, kultur, planavdelingen, helse og sosial, folkehelse og Alta idrettsråd. Leder for kultur er leder for arbeidsgruppa. Det er holdt 4 arbeidsmøter.

6.0 Utviklingstrekk

Siste oppgitte folketall pr. 3. kvartal 2020 er 20 766. Forventet utvikling er 21 177 innbyggere i 2030. Økning på 411 personer på 10 år. Kilde: Statistisk sentralbyrå.

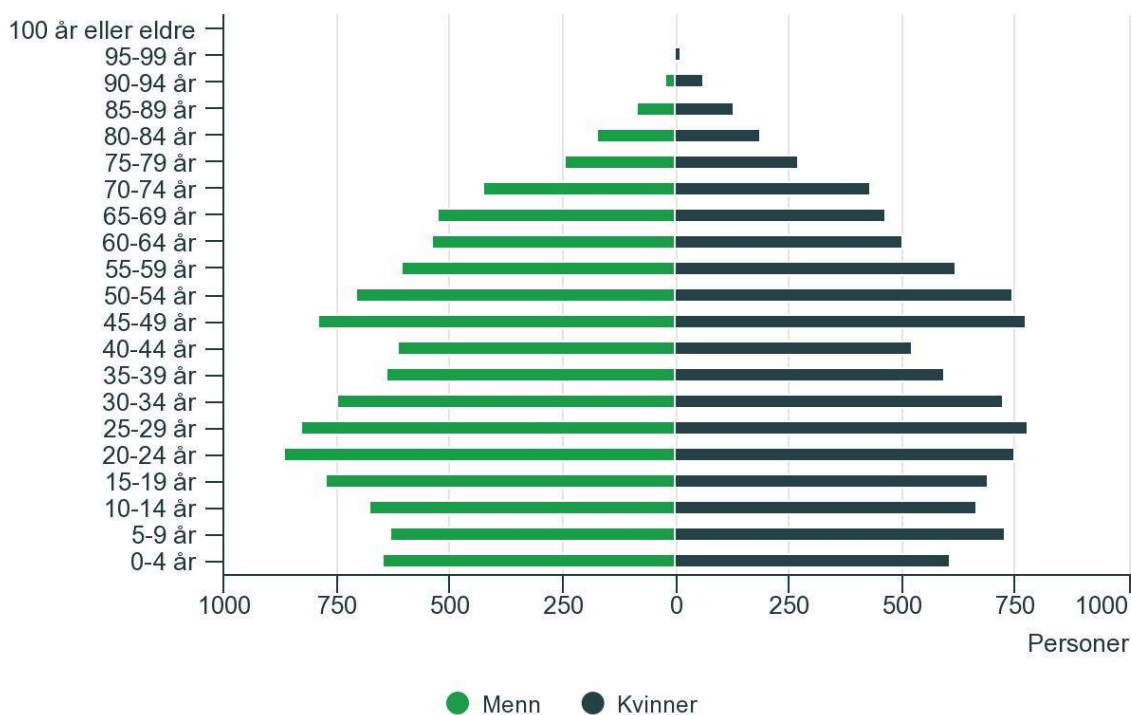
Alta kommune har stort sett hatt befolkningsvekst siden 1960-tallet. Det er også forventet svak vekst i årene som kommer. 79 % av innbyggerne i Alta kommune bor i Alta by. Hovedtrekk de siste årene er at byens randsone, Hjemmeluft og Transfarelv/Saga har vokst kraftig. Kilde: Alta vil 2015-2017.

«I Alta har folkehelsearbeidet vært systematisert siden 2007. Viktigst for folkehelsearbeidet fremover vil være å gjennomføre tiltak som sikrer at barn og unge trives, at ungdommen tar utdanning, samt bidra til at befolkningen i Alta sikres sunne alternativ. Særlig gjelder dette fysisk aktivitet.» Alta vil 2015-2017

«Alta har store naturområder fra fjell, skog og vidde, til elver vann og sjø. Altas langstrakte bebyggelse gir kort vei ut i naturen. Kombinert med et godt og stabilt klima gir dette kommunen et stort fortrinn for muligheten til et aktivt og variert friluftsliv.» Alta vil 2015-2017

«Satsning på kultur, idrett og friluftsliv er viktig fordi det bidrar til bygging av lokal identitet og tilhørighet. Det virker forebyggende i forhold til kriminalitet og rusmisbruk, samt at folkehelsa styrkes. De store idretts- og kulturarrangementene bidrar dessuten til å markedsføre Alta på en svært god måte med mange positive ringvirkninger for næringsliv og befolkning.» Alta vil 2015-2017

Aldersfordeling per 1. januar 2020

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Det er forventet at antall eldre økes. Både nasjonalt og i Alta. For den enkelte, og for samfunnet, er det av stor betydning at de eldre holder seg frisk så lenge som mulig. Tilrettelegging for fysisk aktivitet er et viktig virkemiddel.

7.0 Resultatvurdering

7.1 Idrettsanlegg

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Idrettsanlegg	Alta kommune vil prioritere anlegg som gjør at flest mulig mennesker er mest mulig aktivitet	Alta kommune har i planperioden bygd flere idrettsanlegg og friluftsanlegg

Alta kommune har i perioden 2017-2021 fått/søkt om spillemidler til følgende kommunale idrettsanlegg:

- Rehabilitering av skiløype/lysløype i Eiby
- Ombygging av gamlebassenget på Alta ungdomsskole til Gnisten idrettshall med aktivitetssal og klatrevegg
- Flerbrukshall i tilknytning til Finnmarkshallen, med garderober, styrketreningsrom, aktivitetssal og sosialt rom.

- Universelt tursti med asfalt på Sandfallet.
- Friluftsområde ved Storvannet i Kvenvik, med turpadlebrygge, gapahuk, teltplass og toalett
- Friluftsområde ved Skogvannet i Saga/Nerskogen med turpadlebrygge, gapahuk, teltplass og toalett

Ved Gakorivannet er det tilrettelagt med tursti, badebrygge, toalett og flytebrygge. Turstiene til Lille Raipas og Hjemmelufttoppen er utbedret.

Følgene anlegg har fått sine spillemidler i 2020 og er tatt ut av planen:

- Alta klatreklubb, Gnisten buldrevegg
- Alta golfpark, garasje

I tillegg har lag/foreninger bygd/rehabilitert anlegg for sin idrett, som fotballbaner, lysanlegg, friidrettsbane, klubbhus, skiløype, o-kart, skytebane.

Følgende anlegg er tatt ut av prioritert liste fordi de ikke er aktuelle lenger:

- Alta IF garderober, er dekt i nytt klubbhus

7.2 Nærmiljøanlegg

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Nærmiljøanlegg	Alta kommune vil gi mulighet for aktivitet der folk er	Alta kommune har i planperioden bygd flere nærmiljøanlegg og lekeplasser

Alta kommune har i perioden 2017-2021 fått/søkt om spillemidler til følgende nærmiljøanlegg:

- Aktivitetsområde ved Elvebakken skole
- Uteområde ved Sandfallet u-skole med, sykkelanlegg, styrketrening, ballbinge, sandvolleyballbane, minibane, streetbasket, bordtennis, trimpark.
- Uteområdet ved Nordlysbadet/Nordlyskatedralen med treningspark, lekeområdet og joggesti.
- Uteområdet ved Talvik skole med sykkelanlegg og bordtennis.
- Uteområdet ved Kaskuru nærmiljøsentor, aktivitetspark.
- Skileik, aktivitetsområdet og gapahuk i Knudsendalen, Aronnes.
- Tursti til Skogvannet
- Uteområdet ved Basen Alta u-skole med aktivitetsområdet og gapahuk.

I tillegg har lag/foreninger bygd anlegg som lysløype, styrketreningsområder, skileik, gapahuker.

Alta kommune har kontroll av lekeplasser og rehabilitert mange av dem. Alta kommune drifter 25 lekeplasser ved skoler og barnehager, samt 52 lekeplasser i boligområder. (Kilde: Plan for offentlig uterom 2019-2022.)

Alta kommune har bevilget penger til oppstart bygging av rullepark og aktivitetspark mellom Ungdommens Hus og Alta u-skole. Byggestart 2021.

Følgene anlegg har fått sine spillemidler i 2020 og er tatt ut av planen:

- Tverrelvdalen IL, skileik ved Gammelsetra, del 1
- Tverrelvdalen IL, skileik ved Gammelsetra, del 2
- Alta IF, aktivitesflate med kunstgress
- Alta IF, ballvegg i Skogen

7.3 Grøntområder

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Grøntområder	Alta kommune vil at alle skal ha et grøntområde innen en radius på 300 meter	Er ivaretatt i rullering av arealdelen som blir vedtatt vår 2021.

I forslag til rullering av arealdelen er det ikke omdisponert grøntarealer til andre formål i byområdet. Planstatus for Byløypa har blitt sikrere. Det er lagt inn bestemmelser til Byløypetraseen.

Grøntarealer er også ivaretatt gjennom en ny bestemmelsen om realisering av lekearealer som erstatter tidligere frikjøpsbestemmelse. Den nye bestemmelsen sikrer at der utbygger ikke har plass på egen eiendom til å dekke kravet til nærlekeplass, må de oppruste et nærliggende grøntareal/lekeareal (innen 250 meter fra boligen). De må også bidra til opprusting av grendelekeplass og/eller sikre trygge gangforbindelser fra bolig til grendelekeplass.

Følgende anlegg er tatt ut at planen fordi de er bygd uten finansiering av spillemidler:

- Alta kommune, tilrettelegging i Tollevikfjæra
- Alta kommune, tursti til Komsa

7.4 Hverdagsaktivitet

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Hverdagsaktivitet	Alta kommune vil at flest mulig skal gå/sykle til jobb og skole	Flere tiltak gjennomført

I vedtatte kommunedelplan for energi, miljø og klima er en av strategiene tilrettelegge for kollektiv, sykkel og gåing.

Hjertesone er en sone rundt skolen uten unødvendig trafikk. Foreldrene som kjører barna til skolen skal sette av ungene et stykke fra skolen. Det er både et tiltak for å bedre trafikksikkerheten og for at ungene skal gå.

Alta kommune har opprettet Hjertesone rundt følgende skoler:

- Kaskuru nærmiljøsentor
- Aronnes skole
- Gakori skole
- Elvebakken skole
- Saga skole
- Alta kristne grunnskole

Det planlegges flere Hjertesoner.

Alta kommune betaler for at alle voksne i Alta kan være med i «Sykle til jobben» gratis. Nesten alle skoler har klasser som er med på kommunens Sykle til skolen kampanje vår og høst. Det er opp til hver lærer om klassen skal være med. Det er sjelden en hel skole er med.

I folkehelseoversikten er det en målsetting at Alta skal ha en andel fysisk aktivitet over landsgjennomsnittet

7.5 Skoler og barnehager

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Skoler og barnehager	Alta kommune skal gi alle barn i barnehage og skole tilbud om minimum 1 time voksenstyrt fysisk aktivitet hver dag	Ikke gjennomført

Det er lagt inne et nytt tiltak om å kartlegge status for fysisk aktivitet i skole og barnehage i handlingsdelen.

I folkehelsearbeidet 2019-2023 er det, under temaet inaktivitet, vedtatt en strategi som sier at alle skoler og barnehager skal ha minst 1 time tilrettelagt fysisk aktivitet for alle brukergrupper. En annen strategi er at Alta kommune innfører «Aktiv barnehage» og «Aktiv skole» på permanent basis. (Aktiv barnehage og Aktiv skole er prosjekter innenfor ernæring og fysisk aktivitet).

Aktiv barnehage er ferdig som prosjekt og tas ut av handlingsdelen.

Under kommunestyrets behandling av tilstandsrapport for grunnskolen i sak PS 71/20 så vedtok de at et av tiltakene som skulle prioriteres var å øke fysisk aktivitet underveis i skoledagen.

Finmark friluftsråd har flere tiltak i forhold til fysisk aktivitet i skoler og barnehager:

- Nettverk for barnehagene i Alta er etablert der målet er mer og bedre utetid. «Småfota på tur» med kart, kort, tenger og egne luer var en sentral satsing i 2020, der mange av Altas barnehager deltar
- Grillhytter ble bygd i tilknytning til de tre barnehagene Oterfaret, Talvik og Tverrelvdalen til samlet kostnad på kr 145 800,- (uten mva.), der Alta kommune sin egenandel var kr 30 000,-.
- Det ble i september gjennomført aktivitetsdag for barnehager der friluftsrådet gjennomførte opplegget samt kr 16 162,- til transport.
- Det er kjøpt inn snøformsett til Talvik oppvekstsenter til kr 6 000, deres egenandel utgjør kr 1 500.

- Aktivitetsdager med tema rype gjennomført i samarbeid med barnehagene Furua, Furuly, Oterfaret, Tverrelvdalen og Saga.
- Furua barnehage og Kåfjord bygdelag/Haldde Montessoriskole deltar i strandryddingsprosjektet «Min bit av Norge», der bl.a. kr 10 000,- i tilskudd til tilrettelegging inngår.
- Det ble i sommerferien og høstferien gjennomført 4 friluftsskoler med 75 deltakere. • I 2019 var deltakerantallet 37.
- Skolenettverket «Læring i friluft» der målet er mer og bedre utetid er etablert med deltakelse fra skoler i Finnmark. Fra Alta deltar Saga skole, og Gakori skole og Haldde Montessoriskole
- Friluftsrådet dekte utgiftene til transport i forbindelse med aktivitetsdag vinter for skoler, som i samsvar med tradisjon ble gjennomført i samarbeid med Alta folkehøgskole.

7.6 Inaktive

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Inaktive	I Alta skal alle ha mulighet til å være fysisk aktive	Frisklivssentralen. Bygget universelt utformet anlegg.

Alta kommune har anlagt en universelt utformet tursti på Sandfallet. Alle friluftsanlegg, der det er mulig, blir universelt utformet. Eksempel er turområdet ved Sturvannet, gapahuker i Tollevika, treningsparker, benker. Vi må fortsette satsningen, med blant annet å markedsføre det vi har.

Alta kommune har etablert kontigentkassa. Ressurspersoner rundt barn og unge kan søke om å få dekt utgifter inntil kr. 3 000 pr barn/unge. Pengene blir utbetalt til den foreningen som har tilbudet.

Fallforebyggende gruppetrening tas ut av handlingsdelen.

Finnmark friluftsråd har flere tiltak:

- Det er i Alta etablert en friluftslivsgruppe for unge utviklingshemmede. Gruppen har gjennomført turer og aktiviteter gjennom hele året. Friluftsrådet dekker lønn til lederne.
- Altagårdshagen dagsenter har fått tilskudd på kr 17 500,- til sin satsing med utendørs aktivitet med gåturer for sine brukere.
- I samarbeid med Frisklivssentralen gjennomføres Friskliv UNG med aktiviteter og oppfølging for ungdom og unge voksne med livsstilsutfordringer.
- Som følge av koronakrisen ble de egenorganiserte aktivitetene «Lekende Lett» for barn og familier, «#zhÅÅÅmmer» for ungdom og «Aktiv minutt for minutt» for alle, etablert med registrering på nett. Aktivitetene videreføres i 2021.

Følgende tiltak er tatt ut fordi det er i drift:

- Frisklivsspalte i Altaposten, Frisklivssentralen

7.7 Frivillige organisasjoner

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Frivillige organisasjoner	Alta kommune vil spille frivillige organisasjoner gode	Alta kommune betaler for at alle lag og foreninger har tilgang til Tilskuddsportalen. Vi har ikke hatt felles kursing/dialogmøte med lag/foreninger.

Alta kommune har følgende tilskuddsordninger for lag/foreninger i forhold til fysisk aktivitet:

- Tilskudd til lys for utendørs idrettsanlegg, som lysløyper
- Betaler for trening barn/unge i Finnmarkssalen
- Vedlikeholdsmidler/driftstilskudd til idrettsanlegg
- Reisetilskudd for idrettslag
- Tilskudd til idrettslag som bygger anlegg (15%)
- Gir tilskudd til lag/foreninger som er med i Alta 10-toppers
- Kulturmidler til lag/foreninger

7.8 Fagmiljø

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Fagmiljø	Alta kommune skal være en pådriver for samarbeid mellom fagmiljøer	Ikke gjennomført

Vi har hatt kontakt med enkeltpersoner i forbindelse med utarbeidelsen av planen. Alta kommune har ikke initiert et systematisk samarbeid. Delmålet bør videreføres.

7.9 Friluftsliv i utmark

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Friluftsliv i utmark	Alta kommune vil stimulere til økt fysisk aktivitet i utmark	Vi har flere tiltak som inspirerer til bruk av utmark både sommer og vinter.

Alta 10-toppers

I samarbeid med lag/foreninger har vi satt skiltet og satt ut turbokpostkasse på 10 toppturer.

År	Registreringer
2017	36 430
2018	34 690
2019	34 897
2020	29 352 (-5 545)

Nedgangen i 2020 vurderer vi som en konsekvens av Covid-19. Enkelte turgåere ønsket ikke å skrive seg i boka på grunn av redsel for smitte. Det ble også kommunisert at vi ikke forlangte at folk skrev seg i boka for å få registrert 10-toppers. Vi antar at trenden i Norge med at folk bruker naturen enda mer under koronatiden, også gjelder Alta.

Perletur

År	Registreringer
2017	2 595
2018	5 651
2019	6 910
2020	8 813

Antall deltaker har økt fra 457 i 2017 til 1325 i 2020. Økning på 868 personer.

Vinterperler

I 2019 deltok 119 personer med 1 319 turer. I 2020 deltok 272 personer med 3 243 turer.

Skiløyper i fjellet

Vi gir tilskudd til Alta og omegn turlag, Sarvesjokka hytteforening og Bollo hytteforeninger som merker og kjører spor i fjell og skogområder.

Sykkelløyper

Alta kommune/Sysselbyen har merket flere sykkelløyper i Altadalen og på fjellet.

Friluftsrådet

Friluftsrådet har bevilget kr 20 000,- i tilskudd til utarbeidelse av masterplan for sykling i Alta.

Som følge av koronakrisen ble de egenorganiserte aktivitetene «Lekende Lett» for barn og familier, «#zhÅÅÅmmer» for ungdom og «Aktiv minutt for minutt» for alle, etablert med registrering på nett. Aktivitetene videreføres i 2021.

Trugestier/Fatbikeløyper

Privatpersoner har tråkket stier med og uten truger i mange nærmiljø rundt om i Alta. Sykkelmiljøet preparerer fatbikeløyper mange steder i Alta. Alta kommune har markedsført det på hjemmesidene. Kan videreutvikles.

Alta kommune er med på lage en masterplan for sykkel. Planen ferdig vår 2021.

Følgende tiltak er tatt ut av planen:

- Alta røde kors, rehabilitering av hytte på Sarves. Hytta er lagt ut til salg.
- Markedsføre vinterløyper for fatbike, truger mm. Er satt inn i et felles tiltak for markedsføring.
- Markedsføre skiløyper i fjellet. Er satt inn i et felles tiltak for markedsføring.

7.10 Tilflyttere

Tema	Delmål fra forrige plan	Resultat
Tilflyttere	Alta vil bruke aktivitet til integrering av tilflyttere	Ikke tiltak som spesifikt har vært rettet mot integrering av tilflyttere.

Mye av tiltakene som er gjennomført vil også være positivt mot tilflyttere.

Følgende tiltak er tatt ut av handlingsprogram for fysisk aktivitet fra forrige plan:

- Trivselsledere – varig barneskole, ikke aktuelt u-skole
- Friluftsdag vinter- årlig
- Friluftsdag høst- årlig
- Isfiskekonkurranse- årlig
- Utarbeide plan for 1 time fysisk aktivitet i skolen – ikke aktuell
- Aktiv skolestart – ikke aktuell
- Aktiv fritid – årlig
- Fotball og håndball for utviklingshemmede – årlig
- Kurs på Skansen i kosthold og aktivitet
- Fallforebyggende gruppetrening
- Sykkelbyen – årlig
- Sykle til jobben – årlig
- Utrede aktivitetspark- ferdig
- Masterplan sykkel – under utarbeidelse
- Utlån elsykkel- årlig
- Bysykler – årlig

8.0 Beskrivelse av nåsituasjonen

8.1 Status fysisk aktivitet

Oversikt over sentrale virkemidler for å fremme fysisk aktivitet blant befolkningen i Alta:

Friluftsliv

Alta kommune ved miljø/park/idrett tilrettelegger for friluftsliv med tiltak i Plan for offentlig uterom spredt i Alta. Eksempler på planlagte tiltak er tilrettelegging på Kvenvik, Lathari, Komsa, Gakorivann, Raipas, Hjemmelufttoppen, Skoddevarre, Nordtoppen, Tollevikfjæra, Skogvannet, Sandfallet. Alta

kommune har ansvaret for 9 tilrettelagte friluftsområder. (Kilde: Plan for offentlig uterom 2019-2022)

Finnmark friluftsråd ble stiftet 3. februar 2016. De fleste kommunene i Finnmark er medlemmer. En av grunnene til at Alta kommune ble medlem er et ønske om å motivere flest mulig til å være fysisk aktiv. Se under forrige kapittel tiltakene som Finnmark friluftsråd har initiert i Alta.

Alta videregående skole har linje for idrettsfag der friluftsliv er et programfag. Universitetet i Tromsø, campus Alta, har flere studieprogram innen friluftsliv. Alta folkehøgskole har linjer innenfor friluftsliv.

Alta kommune samarbeider med ulike friluftsansjasjoner for å tilrettelegge *for et aktivt friluftsliv*.

Frisklivssentral

Frisklivssentralen i Alta ble etablert i 2016 som en kommunal tverrfaglig, forebyggende og helsefremmende helsetjeneste og kompetansesenter. Frisklivssentralen har som mål å gi hjelp og støtte til personer med behov for eller ønske om å endre levevaner innenfor fysisk aktivitet, kosthold, tobakk og psykisk helse. Tilbud i Frisklivssentralen ansees som helsehjelp og omfatter samtaleveiledning, gruppetilbud og tilrettelagte opplegg der det er mulig. Ved å tilby hjelp og støtte med fokus på endring av egne levevaner og/eller mestre egne helseutfordringer kan dette bidra til bedre opplevelse av helse og forebygge utvikling av sykdom og tidlig død, og kan derfor også sees som en del av kommunens totale folkehelsestilbud.

Skiløyper

Alta kommuner preparerer 42 km skiløyper. Informasjon om tråkking av løyper finnes under «Skiløyper i Alta» på kommunens hjemmeside www.alta.kommune.no

Ved hjelp av www.skisporet.no kan alle følge med hvor det trækkes løyper.

Skiløyper i fjellet

Alta kommune samarbeider med hytteforeningene på Sarves og i Bollo, samt Alta og omegn turlag om merking av skiløyper i fjellet.

Sykkelbyen Alta

Sykkelbyen Alta var et prosjekt (2010-2015) der Statens vegvesen, Finnmark fylkeskommune og Alta kommune samarbeidet. Nå er det Alta kommune som følger opp satsningen som en del av folkehelsearbeidet i kommune. Det er imidlertid ikke mulig å ha samme aktivitetsnivå som under prosjektperioden på grunn mye mindre tilgjengelige midler til satsningen. Folkehelsekoordinatoren i kommunen har også ansvar for Sykkelbyen Alta.

Kommunale idrettsanlegg

Gymnastikksalene ved skolene og kommunens idrettshaller blir brukt av lag/foreninger og privatpersoner til trening/fysisk aktivitet. 18 ulike haller og gymsaler er i bruk. Det er gratis å leie fram til 17 år. Helgebruk til konkurranser er også gratis. Ved større idrettsarrangement er skolene i bruk til overnatting.

Nordlysbadet og andre svømmebasseng

Besøket i Nordlysbadet har stabilisert seg på mellom 80-85 000 gjester, det er inkludert skolesvømming og svømmetrening. Det er høyere enn anslagene var da anlegget ble planlagt og bygget (70-75000)

I Alta er det også svømmebasseng i Talvik (kommunalt), Kvalfjord (kommunalt), og varmebasseng ved opptreningscenteret (Alta helselag).

Treningskompis

Alta kommune har fra 2013 arrangert, i samarbeid med Finnmark idrettskrets, kurs i å være treningskompis. Målet med tiltaket er å få til en mer organisert aktivitet for mennesker med behov for bistand. Det er utdannet ca 200 treningskompiser fordelt på ca 10 kurs. I dag er det 20 treningskompiser i aktivitet. Disse er fordelt på FFU (fotball for utviklingshemmede), BUL HU (håndball for utviklingshemmede) og treningskompiser for enkeltpersoner.

Miljøuka

Alta kommune har arrangert Miljøuka i over 30 år i samarbeid med lag/foreninger. I løpet av ei uke har vi Alta 3-toppers i sentral Alta, Rafsbotn, Talvik, Kviby, Langfjorden, Korsfjorden, Kvalfjord og Hakkstabben/Altnes. Vi har også 3-toppers for funksjonshemmede der postene ligger på Sandfallet, Lille Komsa og i Skoddevarreløypa.

I 2020 delte miljø/park/idrett ut ca 2 000 t-skjorter til folk som hadde gått alle tre toppene. Det var en nedgang på ca 1 200 fra året før. Vi antar at koronasituasjonen i 2020 er en grunn til nedgangen.

Skoler og barnehager

Fysisk aktivitet er viktig for elevene. For noen elever ekstra viktig. Det er den enkelte skole som har og tar ansvaret for fysisk aktivitet i skoletiden. Alle skoler i Alta har skoleområder og nærområder som innbyr til fysisk aktivitet. SFO har fysisk aktivitet som et av fire satsningsområder.

Trivselsleder – tiltaket (TL) er tenkt å bidra til at elever sikres muligheten til 30 minutter organisert aktivitet hver dag, men det er først og fremst et program som skal forebygge konflikter og mobbing. Det er elevene selv som organiserer TL-aktiviteten, og det varierer fra skole til skole hvor mange dager i uka det gjennomføres.

Altaskolen har per i dag ikke et system som sikrer at alle barn er i fysisk aktivitet hver dag. Det er variasjoner fra skole til skole og fra lærer til lærer i hvilken grad man legger til rette for fysisk aktivitet. Det knyttes ikke særlige kompetansekrav til fysisk aktivitet i skolen.

Fysisk aktivitet er ikke det samme som kroppsøving. I faget kroppsøving er det kompetansekrav som har endret seg i den nye læreplanen som ble innført høsten 2020. I følge den nye læreplanen for kroppsøving skal elevene fra 1. - 7. klasse har til sammen 478 timer kroppsøving. Fra 8.-10. trinn har elevene til sammen 223 timer.

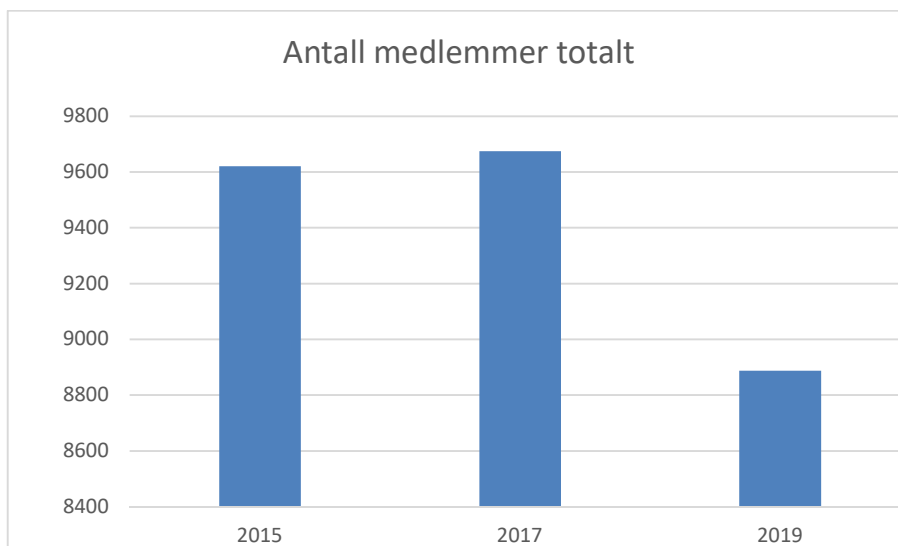
De fleste barnehagene i Alta kommune har to utetider i løpet av en barnehagedag. Enkelte barnehager har fokus på at fysisk aktivitet skal være voksenstyrt for å sikre at alle blir med. Dette

gjelder både organiserte turer og organisert lek i barnehagen. Hvor mye aktivitet man har hver dag er opp til den enkelte barnehage, og varierer fra avdeling til avdeling.

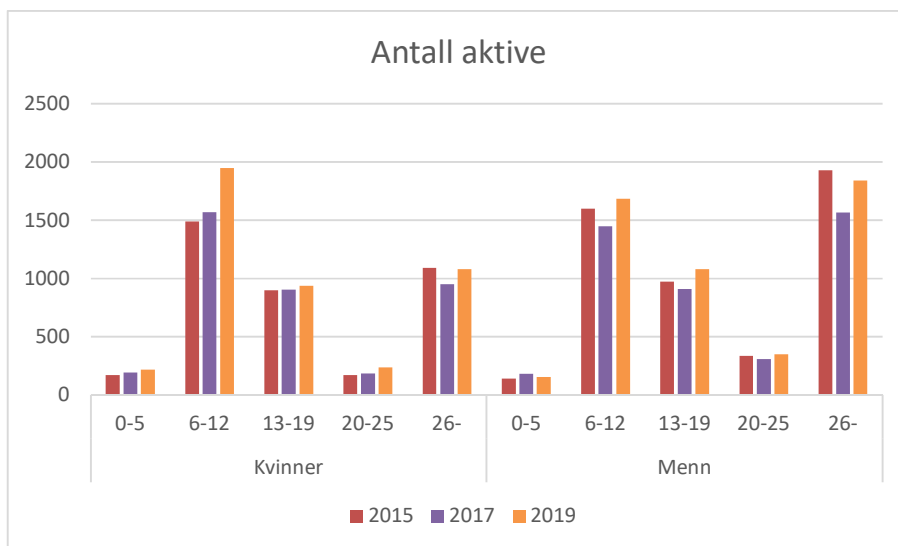
Altabarnehagene har per i dag ikke et system som sikrer at alle barn er i fysisk aktivitet hver dag.

Idretten i Alta

I 2019 var det i Alta 36 aktive idrettslag (41 i 2015). Til sammen har idrettslagene 8888 medlemmer (2019). Medlemstallet utgjør 42,8 % av innbyggerantallet. Det er en nedgang på 733 medlemmer fra 2015. Nedgangen er fordelt med 73 kvinner og 660 menn.

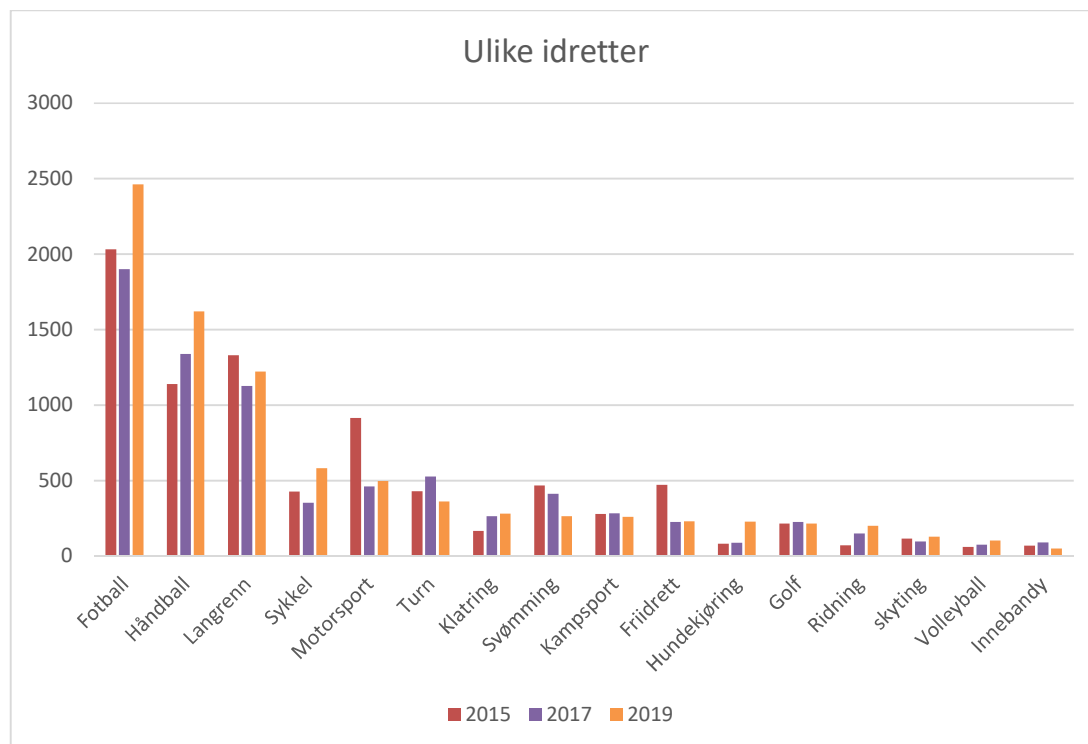

Antall aktive i idrettslag er 9525. En utøver kan være aktive i flere idretter.

Kilde: Troms og Finnmark idrettskrets, idrettsregistreringen 2017-2019.

Totalt er det flest aktive i alderen 6-12 år, 3 634.

Kilde: Troms og Finnmark idrettskrets, idrettsregistreringen 2017- 2019.

Den aktiviteten som er størst uten å ha spesialanlegg, er turn. Alta turnforening har på det meste hatt 700 aktive utøver. Nå har de ikke plass til mer enn 360 turnere, i timene de har fått tildelt. Turnforeningen har lang venteliste for de minste.

Søknad om treningstimer

Vi har for sesongen 2020/21, 32 ulike søkere til treningstimer. Stort sett lag/foreninger, men også noen privatpersoner. Aktiviteter for funksjonshemmede har førsteprioritet, så lag/foreninger, private aktiviteter for barn og unge og tilslutt private aktiviteter for voksne. Vi tildeler timer i 18 ulike haller og gymsaler, i tillegg til Nordlysbadet. Fordeling av treningstimer gjøres i samarbeid med idrettsrådet. For hallene er det eget fordelingsmøte der idrettslagene og idrettsrådet er invitert til. Det er idrettsrådet som har laget fordelingsnøkkel der antall lag i seriespill er en faktor. Timene deles opp i kjernetid og ikke kjernetid. Ingen av lagene er fornøyd med antall timer de får tildelt.

Althallen brukes av ungdomsskolene på dagtid og idrettslagene på ettermiddagstid og i helgene. BUL hallen brukes noe av Bossekop skole og barnehager på dagtid og idrettslag på ettermiddag/helg. Finnmarkshallen brukes av videregående skole på dagtid, og idrettslag på ettermiddag/helg. Det har lenge vært ønske om mer hallkapasitet. Det er nå bare idretter med lag i seriespill som får timer i hallene.

Innendørs trening i kommunale haller/gymsaler og Nordlysbadet:

	Idrett	Antall timer i gymsal/idrettshall pr uke (i parentes tall fra 2017)
1	Håndball	128 (138)
2	Klatring	40 (30)
3	Svømming	26
4	Turn	24(24)
5	Karate	12 (15)
6	Trimgrupper div	11 (6)
7	Innebandy	7 (9)
8	Judo	6 (16)
9	Livredning/svømming	5,5
10	Volleyball	5 (6)
11	Fotball	4 (16)
12	Ki aikido	4
13	Boksing	4
14	Swingklubb	4
15	Seniordans	4
16	Taekwondo	0 (14)*
17	Helsesport	3 (9)
18	Langrenn	3 (8)
19	Barnetrimgrupper	3 (7)
20	Basketball	2
21	Kajakk (Nordlysbadet)	1,5
-	Budo (karate)	0 (5)
-	Rollerderby	0 (2)
-	Bordtennis	0 (2)
-	Bueskyting	0 (2)

Tallene etter hovedfordelingen 2020/21. (Skiller ikke mellom idrettshall og gymsal)

I tillegg:

- Tverrelvdalen IL disponerer alle timene i idrettshallen ved Tverrelvdalen skole. Det er til sammen 25 timer.
- Nerskogen disponerer 22 timer i idrettshallen ved Saga skole.
- IL Frea disponerer gymsalen ved Øvre Alta skolen.
- Alta skytterlag har eget lokalet for skyting i Alta ungdomsskolebygget
- Alta sportskytterklubb trener i kjeller Alta ungdomsskole

*Alta Taekwondo klubb leier i lokaler i gamle BUL huset.

Samfunnet har vært delvis nedstengt i 2020 og 2021 og det har hatt store konsekvenser for innendørs trening. Spesielt for voksne over 20, men også for barn og unge.

Større arrangement

I Alta er det jevnlig store idrettsarrangement med tilreisende deltakere innenfor følgende idretter:

- Motorsport
- Håndball
- Fotball
- Terrengsykling
- Orientering
- Langrenn
- Skiskyting
- Skyting
- Golf
- Kampsport
- Turn
- Hundekjøring
- Styrkeløft

Barents games

Alta har fått tildelt Barents Games i mars 2022. Barents Games er et slags OL for ungdom mellom 15 og 25 år fra nordlige deler av Sverige, Finland, Norge og Russland. Det konkurreres i ca 15 ulike idretter, både innendørs og utendørs. Mellom 600 og 800 utøvere deltar. Det er Troms og Finnmark idrettskrets og idretten i Alta som er arrangører. I løpet av sommeren vil det bli avgjort om arrangementet kan gjennomføres på grunn av Covid-19.

Toppidrett

Olympiatoppen Nord ønsker å bidra til å løfte toppidrettskulturen og utvikle prestasjonsmiljøet i Alta. De ønsker å medvirke til trenersamarbeid og utøversamarbeid på tvers av idrettene.

Bedriftsidrett

Troms og Finnmark bedriftsidrettskrets har etablert seg med en ansatt i Alta. Sykle til jobben, ukentlig (i sesongen) bedriftsskirenn, løpekarusell, motbakkløp var noen av tilbudene. På grunn av korona er tilbudene lagt på is.

Andre trenings- og aktivitetsformer

Av nye aktiviteter som har økende oppslutning kan nevnes topturer med randonee ski, terrengsykling om sommeren og fatbikesykling om vinteren. Trugeturer eller bare på beina på stier i skogen og opp på topper. Med gode hodelykter, brodder eller piggsko er det en økende aktivitet.

Ved siden av idrettslagene er det flere aktører i Alta som tilbyr og organiserer fysisk aktivitet, for eksempel Alta og omegn turlag, de lokale jeger- og fiskerforeningene og speiderbevegelsen.

I Alta er det 4 private bedrifter som tilbyr treningsfasiliteter. I tillegg 3 treningstudio som er tilknyttet behandlingstilbud. Den kommersielle treningssenterbransjen har et bredt spekter av tilbud. På

landsbasis er det større andel kvinner enn menn som benytter treningsstudio, og aldersgruppen 15-24 år er godt representert. *Mer enn hver tredje nordmann over 15 år trener i private treningstilbud. (Breivik, Rafoss, 2017)*

Vi har også en privat bedrift som driver alpinanlegget i Rafsbotn, og en stor klatrepark om sommeren.

For befolkningen i Norge over 15 år er det fotturer i skog og mark, skiturer i skog og fjell, styrketrening, sykling til jobb og på tur, fotturer på fjell og vidde, jogging i mosjonshensikt, langrenn og sykling som trening som har størst oppslutning blant egenorganiserte aktiviteter. *Fra 1995-2015 er det størst økning i følgende aktiviteter: styrketrening, langrenn, fotturer på fjell og vidde og fotturer i skog og mark. (Breivik og Rafoss, 2017).*

For aldersgruppen 8-19 år er de mest populære egenorganiserte aktivitetene fotturer, jogging/løping, alpint, langrenn, sykling, styrketrening og svømming (Ipos MMI, 2015).

Mange benytter seg også av gang- og sykkelveger til aktivitet. Både Statens vegvesen og Alta kommune har fokus på brøyting av gang- og sykkelvegene om vinteren.

Alta kommune har følgende stønadsordninger for idrett og friluftsliv:

- Tilskudd til strøm for utendørs idrettsanlegg som lysløyper og fotballbaner
- 15 % kommunalt tilskudd til lag/foreninger som bygger idrettsanlegg
- Kulturmidler til alle lag/foreninger. Barn og unge blir prioritert.
- Vedlikehold av idrettsanlegg, midler og driftshjelp
- Reisetilskudd til lag i landsomfattende seriespill og individuelle utøvere i nasjonale stevner.
- Gratis treningstimer i kommunens haller og gymsaler opp til 17 år og trening for funksjonshemmede. Gratis å leie til konkurranser.

I tillegg bruker Alta kommune store ressurser på tråkking av skiløyper, tilrettelegging ved større idrettsarrangement og tilskudd til større arrangement.

Fysisk aktivitet under og etter koronatiden

På nasjonalt nivå så tror forskere på endrede treningsvaner etter korona. Utetrening i nærmiljøet er en av trendene forskere har mest tro på vil vare. Kilde: OsloMet

Korona gjør at unge voksne trener mindre. Kilde: NRK.

Breddeidrett for voksne har vært stengt ned i lange perioder også i Alta. Alta kommune har hele tiden fulgt nasjonale anbefalinger.

Sammenheng mellom fysisk aktivitet og psykisk helse

Det forskes stadig på sammenhengen mellom fysisk aktivitet og psykisk helse, blant annet på NTNU (Norges teknisk-naturvitenskaplig universitet). Alt tyder på at fysisk aktivitet påvirker positivt for angst, depresjoner og hvor motstandsdyktig man er mot psykisk stress. Og hvordan man klarer å

opprettholde god mental helse i perioder med psykisk stress. Mer trening – mindre depresjon. Kilde: forskning.no.

8.2 Status idrettsanlegg

Alta kommune bygger idrett og friluftsanlegg, og tilrettelegger også for at lag/foreninger skal kunne gjøre det. I 2021 ble det søkt om spillemidler til 31 ulike anlegg, 17 ordinære og 14 nærmiljøanlegg. I 2021 var det 19 søknader fra lag/foreninger og 12 søknader fra Alta kommune. Lag og foreninger i Alta er dyktige til å bygge idrettsanlegg, og det gjør at vi får et større mangfold av anlegg. På landsbasis så bygger det offentlige, i hovedsak kommunene, de dyreste anleggene, mens idrettslagene bygger flest anlegg.

Hallsituasjonen i Alta

Det har i mange år vært stor etterspørsel etter timer i idrettshallene. Spesielt har håndball og turn hatt store utfordringer. I april 2017 åpnet en ny flerbrukshall i tilknytning til Finnmarkshallen.

Alta kommune har planer om å bygge en idrettshall og basishall (turnhall) ved Elvebakken skole og en idrettshall ved Bossekop skole. Ingen av disse hallene er foreløpig med på kommunens budsjetter. Alta IF er inne i planen med dobbel idrettshall, kampsportanlegg, hall for turn, klatrehall og innendørs løpebane og rom for e-sport.

Idrettsanlegg bør plasseres i nærheten av skoler. Anleggene kan da bli brukt av skolene på dagtid og av frivillige organisasjoner/nærmiljø utenom skole. Se delmål 3.3.

Alta rideklubb har i mange år ønsket seg egen ridehall. De har et areal ved Altaparken, Aronnes som er satt av til ridehall. Det er en privat ridehall i Eiby.

Anlegg vi bare har ett av:

- Alpinanlegg, Rafsbotn
- Skistadion for langrenn og skiskyting, Kaiskuru
- Konkurranseløype langrenn og skiskyting, Kaiskuru
- Finnmarkshallen, innendørs fotballhall og innendørs friidrett sprint stripe
- Innendørs skyteanlegg, Alta u-skole
- Skateanlegg, Alta u-skole, Huset
- Friidrettsbane utendørs, Aronnes
- Golfanlegg, Kvenvik
- Motorsportanlegg sommer/vinter, Kvenvik
- Nordlysbadet
- Naturisbane, rundløp, Bossekop
- Kampsportrom med matter på gulvet og speil
- Hoppbakke K-75, K-60 og K-42, Altabakken (ikke i bruk)
- Sandhåndballbane Breverud
- Rulleskiløype, Kaiskuru
- Klatrepark, utendørs

Anlegg som ligger mer spredt og som det er flere av

- Skytebane, skytterlaget og jeger- og fisk
- Flerbrukshaller, Altahallen, BUL hallen, Finnmarkshallen, Universitetshallen
- «volleyballhaller» Saga, Tverrelvdalen, Kaiskuru
- 8 stk 11- fotballbaner med kunstgress. Aronnes 2 stk, Bossekop skole, Breverud, Øvre-Alta, Tverrelvdalen 2 stk, Saga/Nerskogen,
- 3 stk 7-er fotballbane med kunstgress, Rafsbotn, Kaiskuru, Aronnes
- 2 stk 11- fotballbaner med naturgress. Tverrelvdalen, Aronnes, Rafsbotn
- 11-fotballbaner grus, Korsfjord, Kronstad
- 9-er bane Hjemmeluft (gjenbruk av kunstgress fra Finnmarkshallen)
- Klatreanlegg. UiT hallen, Gnisten
- Barnehoppbakke, Kaiskuru, Komsa, Eiby (alle anleggene i dårlig stand og ikke i bruk)
- Sykkelcrossbaner, Saga, Kaiskuru, Øvre Alta, Komsa

Anlegg som det er mange av og ligger spredt

- Ballbinger, Korsfjord, Kviby, Rafsbotn, Kaiskuru, Øvre Alta, Talvik, Hjemmeluft, Sandfallet u-skole.
- Ulike nærmiljøanlegg ved skolene
- Merkede turstier Alta 10-toppers mm
- Lysløyper, Kviby, Rafsbotn, Tverrelvdalen, Saga, Kaiskuru, Sandfallet, Komsa, BUL Iøypa, Kvenvik, Talvik, Amtmannsnes
- Orienteringskart
- Gymsaler
- Klubbhus
- Skileik, Saga, Kaiskuru, Knudsendalen, Kristianbakken, skihytta Øvre Alta, BUL Iøypa, Kvalfjord, Komsa, Aronnes, Breverud
- Sandvolleyballbaner. Lathari, Huset, Alta u-skole, Breverud, Øvre Alta

Samiske idrettsanlegg

Vi har i dag ingen samiske idrettsanlegg i Alta kommune. Det er mulig å søke om spillemidler til anlegg for reinkappkjøring og anlegg for lassokasting. Det er ikke avsatt områder i arealplanen til denne type anlegg.

Endring av prioriteringskriterier for anleggsplanen

Finmark fylkeskommune vil, i følge sin plan «Regional handlingsprogram for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2016-2020», prioritere *nærmiljø- og friluftslivsanlegg* ved fordeling av spillemidler.

Vi ønsker å stimulere til at lag/foreninger etablerer friluftsanlegg ved å prioritere friluftsanlegg bygd av lag/foreninger foran idrettsanlegg. Prioriteringene blir da som følger:

1. Ferdige friluftsanlegg etablert av lag/foreninger
2. Ferdige andre anlegg
3. Påbegynte friluftsanlegg etablert av lag/forening
4. Påbegynte alle andre anlegg

5. Søkt om spillemidler friluftsanlegg etablert av lag/forening
6. Søkt om spillemidler alle andre anlegg
7. Andre anlegg det er behov for.

Et friluftsanlegg er definert som turvei, turløype, turstier, lys til turveier og turløyper, dagsturhytter, anlegg for turpadling, sanitæranlegg knyttet opp til et utendørs aktivitetsanlegg, sjøsportkart og turkart. Anleggene vil ligge åpent for allmenn bruk, er ikke kostnadskrevende å bygge, og vil være mye brukt. Eksempel på friluftsanlegg etablert av lag/foreninger er: Alta IF, lysløype i Altaparken, Aronnes, Tverrelvdalen IL, rehabilitering av skiløype, Bossekop UL, lys i turløype, Rafsbotn IL, lys i skiløype.

Anlegget er ikke ferdig før sluttregnskapet er ferdig. Det er forsøkt å ha en variasjon av anleggstyper og målgrupper. Noen små anlegg er tatt inn mellom store anlegg.

8.3 Status friluftsliv

Friluftslivet står tradisjonelt sterkt i Alta. Fram til ca. 1990 var friluftslivet knyttet til bærplukking, jakt, fisketurer, fot- og skiturer i fjellet. Nå er friluftslivet mye mer. Vi har fått nye aktiviteter, vi er mer spesialisert og har mer utstyr. Friluftslivet er også i større grad knyttet til der vi bor. Vi vil at alle i Alta skal ha et friluftslivstilbud nærmere enn 300 meter fra sin bolig. Derfor legger også kommunen sine ressurser i for eksempel lekeplasser, nærmiljøanlegg, snarveier, ski- og turløyper, toppturer.

Alta kommune har sterkt fokus på tilgjengelig for alle. Alle tilbud kan ikke fungere for alle funksjonsnivå, men universell utforming står sentral. Standardheving av lysløypene til helårsbruk er prioritert. Alta har 40 km med lysløyper.

Flest brukstimer pr investert krone vektlegges. Stikkord for kommunens tilrettelegging er: nært, for alle, trygt, funksjonelt, mange brukere og rimelig.

På kartsidene på kommunens hjemmeside er det mulighet for å finne for eksempel skiløyper, toppturer og sykkeløyper. www.alta.kommune.no

Alta kommune har gjennomført en kartlegging og verdisetting av alle friluftslivsområder i Alta kommune.

Alta har to friluftsområder som er statlig sikret: Lathari og Apanes (mot Alta Museum)

De mest brukte tilrettelagte friluftsområdene i tillegg til turløyper/skiløyper er Lathari, ulike plasser langs Altaelva, Kvenvik/Kvenvikmoen, Skogvannet og Gakorivann. Der er også mye brukte områder i Talvik, Kviby og andre steder i distriktet. Fullstendig oversikt vil være i kartlegging av friluftslivsområdene.

Alta har flere lag/foreninger som driver friluftslivsaktiviteter: speidere, jeger- og fiskerforeninger, orienteringsklubb, turlag.

Alta Jeger- og fiskerforening har 557 medlemmer der 27 % er kvinner

Alta og omegn turlag har 463 (2019) medlemmer. Turlaget eier 2 hytter Reinbukkelvhytta, og Bojobæskihytta. I tillegg overtok de driften av observatoriebygningen på Halde fra mars 2017.

Turlaget har ansvaret for flere løyper med røde T-er. Til sammen ca 468 km (2019). Kilde: Årsmelding fra Alta og omegn turlag for 2019.

Finnmark friluftsråd

En av aktivitetene som Finnmark friluftsråd står bak er «Ut og plukk». Folk kan registrere hvor mange liter ville bær de har plukket. Multer leder foran blåbær, tyttebær, villbringe bær og krøkebær.

I 2020 var det i Alta 1325 deltakere på Perletur. Det ble registrert 8 813 turer. Perleturer arrangeres av Finnmarks friluftsråd.

Friluftsskoler for barn og unge er et av tiltakene støttet av friluftsrådet. I Alta ble det arrangert i samarbeid med Øytun folkehøgskole, nå Alta folkehøgskole.

Andre tiltak er VinterPerle.

9.0 Økonomi

Ventelisten for 15 % kommunalt tilskudd begynner å bli lang. Vi har pr. 19.05.21 betalt ut hele budsjettet for 2021, kr. 711 000. Hvis vi hadde hatt budsjettdekning, kunne vi ha betalt ut kr. 1 930 000 til. Det vil si at vi pr. dato har 3 års ventetid.

I tillegg til ventelisten inneholder handlingsdelen av planen mange planlagte anlegg. For eksempel Alta IF og Alta rideklubb sine anlegg på Aronnes.

Reglene i dag er at idrettslagene får 15 % (maks 375') for hvert aktivitetsanlegg (som ridebane, ridehall) og 15 % til tilleggselement som garderobes, lager osv. Vi følger kulturdepartementets definisjoner.

Det er ikke tvil om at det kommunale tilskuddet er en viktig del av finansieringen for idrettslag som bygger anlegg. Anlegg som er til glede for Altasamfunnet.

Retningslinjer for 15 % kommunalt tilskudd til lag/foreninger som bygger anlegg for idrett og fysisk aktivitet:

1. Alta kommune yter 15 % tilskudd, inntil kr. 375.000,- pr. aktivitetsanlegg og pr. tilleggselement ved bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Forutsetningen er at søker kan dokumentere fordeling av kostnader i de tilfellene hvor aktivitetsanlegg og tilleggselement fremmes som en spillemiddelsøknad.
2. 15 % regnes ut fra godkjent kostnader eksklusivt mva.
3. Det kommunale bidraget forutsetter at prosjektet er finansiert ved hjelp av spillemidler.
4. Ved kontantoverskudd vil ikke det kommunale tilskudd bli utbetalt
5. Det kommunale tilskuddet utbetales når sluttregnskapet er godkjent.

Oversikt over andre kommunale tilskuddsordninger finnes på www.alta.kommune.no

10.0 Kart

På Alta kommunens hjemmeside, www.alta.kommune.no, vil det være et temakart over anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. På hjemmesiden vil også kartlegging og verdisetting av friluftsområder være tilgjengelig.

11.0 Handlingsprogram for fysisk aktivitet, kommunale tiltak 2021-2022

Nye tiltak og tiltak som videreutvikles. Tiltak som er en del av varig drift er tatt ut.

Tiltak	Målgruppe	Kostnad	Finansiering	Tidsplan	Ansvarlig	Status
Fysisk aktivitet, skoler/ barnehager						
1.Kartlegge status fysisk aktivitet i barnehage og skole og lage plan for arbeid fremover	Skole og barnehage		Eget budsjett	2021	Oppvekst	
2. Kartlegge trygg skolevei (barnetråkk)	Barneskoler				Tverrfaglig arbeidsgruppe	Planavdelingen ønsker å ta i bruk barnetråkk som metode.
3.Hjertesoner rundt skoler	Skolebarn	10-20 000 pr skole til skilt/oppmerking	Tekniske tjenester		Folkehelse/kommunalteknikk	Etablert ved 7 skoler, flere kommer
Tilpasset aktivitet	Målgruppe	Kostnad	Finansiering	Tidsplan	Ansvarlig	Status
4.Frisk i Friluft, Friskliv UNG	Ungdom og unge voksne		Finnmark friluftsråd	Tur en dag pr. måned og Friluftslivets uke	Frisklivssentralen.	Avtale signert jan 21

Tilpasset aktivitet fortsettelse	Målgruppe	Kostnad	Finansiering	Tidsplan	Ansvarlig	Status
5.Friluftsgruppa	Aktivitet for ungdom med utviklingshemming		Finnmark friluftsråd		Finnmark friluftsråd	
6.Aktivitet ved Altagårdshagen	Brukere av dag- og aktivitetssenteret		Finnmark friluftsråd			Friluftsrådet følger opp og bevilger tilskudd
7. Etablere «Sterk og stødig» fallforebyggende, lavterskel gruppetrening basert på frivillige instruktører, og samarbeid med ideelle organisasjoner. Koordinert av kommunale fysioterapeuter. Fortrinnsvis opprettes i nærmiljøet flere steder i kommunen.	Hjemmeboende eldre i aldersgruppen 65+ med få eller ingen tjenester fra kommunen. Eksklusjonskriterier for deltakelse er dersom vedkommende har hatt flere enn to fall siste halvår og må ta i bruk hjelpemiddel for forflytning innendørs.	Kommunen stiller lokaler til rådighet og 20% stillingsressurs i Ergo- og fysiotjenesten.	Fått 1,1 mill fra H.dir, fylkeskommune og statsforvalter Aktivitetstiltak ..	2020-2021, så varig drift	Ergo- Fysiotjenesten,	Igang. Oppstart grupper i 2021.
Tilrettelegging	Målgruppe	Kostnad	Finansiering	Tidsplan	Ansvarlig	Status
8.Nasjonalt standard på merking av Byløypa og nærturer i sentrum	Hele befolkningen		Turskiltprosjektet, Finnmark fylkeskommune og Gjensidige stiftelsen		Folkehelse-koordinator	Slutføres i 2021
9.Merking av 16 sykkeløyper i terrenget etter nasjonal standard			Eget budsjett, midler fra fylkeskommunen, Fefo og Gjensidige stiftelsen		Sykelbyen	slutføres i 2021
10.Tilrettelegge for Barents Winter games i 2022	Idrettsutøvere	300 000 til arrangementet ca 200 000 til tiltak	Kommunale budsjett		Drift og utbygging/kultur. Kontaktperson Per-Erik Bjørnstad	

Informasjon						
11.Flytte og markedsføre utstyrssentral	Alle som her behov for å låne diverse utstyr til fysisk aktivitet. Flyttes fra Vertshuset eldresenter til Nordlysbadet	Omsøkt 1 000 000,- av kultur. Eget budsjett på 200 000,-.		2021	Kultur	Ikke godt nok kjent enda.
12.Markedsføre de tilbudene vi har.	Alle	Tid og penger	200 000 fra oppvekst + spleiselag fra andre fagområder.		Park/idrett, kultur, Infoansvarlig, Geodata, IT	Behov for å gjøre kjent friluftsområder, nærmiljøanlegg, idrettsanlegg, turer både sommer og vinter, gapahuker
13.Lage en oversikt over anlegg for fysisk aktivitet i bydelene, samt behovsanalyse for anlegg	Alle		Eget budsjett		Planavdelingen, park/idrett, kultur	

12.0 Prioritert anleggsplan for utbygging av anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Anleggene er tatt inn i planen på bakgrunn av innspill fra lag/foreninger og kommunens egne ønsker. Ved prioriteringer er det tatt hensyn til:

1. Ferdig friluftsanlegg etablert av lag/foreninger
2. Ferdige alle andre anlegg
3. Påbegynt friluftsanlegg, etablert av lag/foreninger
4. Påbegynte alle andre anlegg
5. Søkt om spillemidler friluftsanlegg, etablert av lag/foreninger
6. Søkt om spillemidler alle andre anlegg
7. Andre anlegg som det er behov for

Før planen behandles endelig av kommunestyret kan forslag til prioriteringene endre seg på bakgrunn av innspill i utleggingsperioden og administrasjonens skjønn.

Anlegget er ikke ferdig før sluttregnskapet er godkjent. Påbegynt bygging er påbegynt. Hvis anlegget er tatt i bruk, men sluttregnskapet ikke er godkjent regnes anlegget som «påbegynt». Under pkt 1-6 er det forsøkt å ha en variasjon av anleggstyper og målgrupper. Noen små anlegg er tatt inn mellom store anlegg. Under pkt 7 er det ikke gjort en reel vurdering. Etter hvert som prosjektene blir realisert så vil det bli søkt om spillemidler, anleggene blir påbegynt og ferdige. Ventetid på spillemidler er fra 3 til 6 år.

For beregning av 15 % kommunalt tilskudd skal merverdiavgiften trekkes fra beregningsgrunnlaget.

Et friluftslivsanlegg er anlegg som f.eks. dagsturhytte, turveier, tur- /skiløyper og turstier, anlegg for turpadling, gapahuk, turkart.

(prioritering i forrige plan i parentes, tallene i hele 1000, søkt om spillemidler merket gult, nye anlegg merket blått og i skravur)

12.1 Ordinære anlegg - nyanlegg og rehabiliteringer, prioritert liste.

	Anlegg	Tilskuddsberettigede kostnader (inkl. mva)	Spillemidler (foreløpig)	15 prosent kommunal støtte	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak	Forhåndsgodkj	Søkt om spillemidler	Status/sluttregnskap
1(17)	Alta IF, lysløype idrettspark og Sandfallet	2 920	1 460	248					2021	28.02.21
2(4)	Alta golfpark, klubbhus, Garderober	6 947	2 895	375 223				09.10.17	2018,2019, 2020,2021	17.12.18
3(6)	Tverrelvdalen IL, kunstgress på eksisterende gressbane Lysanlegg	7 290	3 038	375 366				23.11.17	2019,2020, 2021	19.02.19
4(1)	Alta kommune, Finnmarkshallen, flerbrukshall	75 655	14 000				PS 107/13	05.06.15	2016,2017,2018,2019,2020, 2021	11.06.19
5(2)	Alta kommune, Finnmarkshallen fotballgarderober	10 707	1 250					05.06.15	2016,2017,2018,2019,2020, 2021	11.06.19
6(10)	Nerskogen IL, kunstgressbane 11-er Lysanlegg	8 313	3 375	375 80				19.12.18	2020,2021	26.02.20

	Anlegg	Kostnader (inkl. mva)	Spillemidler (foreløpig)	15 prosent kommuna l støtte	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak		Søkt om spillemidler	Status
7(9)	Alta IF, ny 11-er kunstgressbane Alta idrettspark (skogen) Lysanlegg	7 819	3258	375 213				10.10.18	2020, 2021	27.02.20
8(14)	Rafsbotn IL, tilbygg grendehus med garasje/lager, garderobe.	7 365	1.875						2020,2021	09.12.20
9(7)	Alta rideklubb, utendørs ridebane bane 1	1.484	684	179				05.07.17	2020, 2021	Påbegynt
10(11)	Alta skytterlag, rehabilitering og utvidelse av skytebanen på Kvenvikmoen, felt	2 577	1 074						2020,2021	Påbegynt
11(12)	Alta skytterlag, rehabilitering og utvidelse av skytebanen på Kvenvikmoen, 200 m	1 834	764						2020,2021	Påbegynt
12(13)	Nerskogen IL, rundløpbane for terrengsykling	1. 718	716	185					2020,2021	Påbegynt
13 (14)	Rafsbotn IL tilbygg grendehus del 2	3 175	1 323						2021	Påbegynt
14(15)	Alta kommune, friluftsområdet ved Storvannet i Kvenvik, turpadling	178	74						2020,2021	Friluftsanlegg Påbegynt

	Anlegg	Kostnader (inkl. mva)	Spillemidler (foreløpig)	15 prosent kommunal støtte	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak		Søkt om spillemidler	Status
15(16)	Alta kommune, friluftsområdet ved Storsvannet i Kvenvik, sanitæranlegg	162	68						2020,2021	Friluftsanlegg, påbegynt
16(39)	Finnmark friluftsråd, turkart	519	216						2021	Friluftsanlegg påbegynt
17 (43)	Alta kommune, Skogvannet turpadling	198	83						2021	Friluftsanlegg påbegynt
18(8)	Alta rideklubb, utendørs ridebane bane 2	1766	736	332				05.07.17	2020	Påbegynt
	Anleggene under er ikke prioritert innbyrdes									
19	Elvebakken bygdelag, sanitæranlegg ved badeplassen Øyra	179								Friluftsanlegg
20	Alta rideklubb, ridehall	6.745	1.875	375						
21	Alta rideklubb, stall	4.800	875	720						
22	Alta rideklubb, ridesti/luftegård/lager	1.700	708	255						
23	Alta Motorsportklubb flomlys crossbanen	2.300	958	345						
24	Alta Motorsportklubb flomlys dragstripe/gokartbane									
25	Alta IF, Altaparken, fotballstadion	40.000.								
26	Alta IF, Altaparken, klubbhus	60.000								

	Anlegg	Kostnader (inkl. mva)	Spillemidler (foreløpig)	15 prosent kommunal støtte	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak	Søkt om spillemidler	Status
27	Alta kommune, rullepark i aktivitetsparken ved Ungdommens hus/Alta u-skole. Med lysanlegg	10 997					Budsjettvedtak for 2021		
28	Rafsbotn IL lys kunstgressbane	100	42	15					
29	Alta o-lag, Komsa/Sandfallet/Aronnes kart	140		21					
30	Alta o-lag, Gakori-Øytun kart	215		32					
31	Talvik IL, kunstgressbane 9-er rehabilitering	3.250		375					
32	Alta IF, rehabilitering av trappene ved Altabakkene								
33	Alta skytterlag, skytterhus med 15 m innendørs skytebane. (Kan ved behov deles)	9.240							
34	Alta kommune – rehabilitering av lys Finnmarkshallen til LED lys	2.500							
35	Alta kommune, tursti rundt Gakorivann	780			300				Friluftsanlegg
36	Alta klatreklubb – utvidelse av buldrearlegg Gnisten	715	313	75					
37	Alta Kajakklubb - klubbhus								
38	Alta IF, Altaparken, flerbrukshall med dobbel håndballhall	90.000 til sammen for alle hallene							

39	Alta IF, Altaparken, hall for kampsport									
40	Alta IF, lysanlegg ved jubileumsbanen	250								
41	Alta jeger- og fiskerforening, rehabilitering av 100 m riflebane	4.500	1.300	200						
42	Alta kommune flerbrukshall ved Elvebakken skole									
43	Alta kommune turnhall/basishall ved Elvebakken skole									
44	Alta kommune, flerbrukshall i tilknytning til renovering/utbygging av Bossekop skole									
45	Alta IF, Altaparken, innendørs løpebane	Se pkt 38								
46	Alta IF, Altaparken, klatrehall	Se pkt 38								
47	Alta IF, Altaparken, turnhall	Se pkt 38								
48	Alta golfklubb, utvidelse av banen til 18 hull	11 100	4.629							
49	Nerskogen IL, klubbhus med garderøber og lager	5 000								
50	Rafsbotn IL, merking av turløyper									Friluftsanlegg
51	Rafsbotn IL, renovering av lysløype	375								Friluftsanlegg
52	Finnmarkshallen ventilasjonsanlegg og rehabilitering av tak.	3 909 ventilasjon								

12.2 Nærmiljøanlegg, prioritert liste.

	Anlegg	Kostnader inkl. mva	Spillemidler (foreløpige tall)	15 prosent kommunalt tilskudd	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak		Søkt om spillemidler	Status/
1(8)	Amtmannsnes bygdelaug gapahuker	84	41						2020, 2021	13.12.20
2 (27)	Alta IF, skileik Alta idrettspark	1.884	600						2021	01.03.21
3(23)	Alta IF, Gapahuk skileik	300	150						2021	01.03.21
4 (23)	Alta IF, gapahuk ved aktivitetsløype	300	150						2021	01.03.21
5 (23)	Alta IF, Gapahuk jubileumsbane	300	150						2021	01.03.21
6(6)	Bossekop UL, skileik Breverud	719	359						2020,2021	06.05.21
7(3)	Alta kommune, aktivitetspark ved Talvik skole	774	387						2020, 2021	Sluttregnskap sendt inn
8(7)	Alta kommune, Kaiskuru nærmiljøsentor dekkpark, klatretårn, balanseelementer	835	300						2020,2021	Sluttregnskap sendt inn
9(16)	Alta IF, sandvolleyballbaner	450	225						2021	Påbegynt
10(11)	Alta kommune, skileikanlegg Knusendalen	800	300						2021	Påbegynt
11(12)	Alta kommune, fleraktivitetsområde Knusendalen								2021	Påbegynt

	Anlegg	Kostnader inkl. mva	Spillemidler (foreløpige tall)	15 prosent kommunalt tilskudd	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak		Søkt om spillemidler	Status/Tildelt spillemidler
12(13)	Alta kommune, gapahuk Knudsendalen								2021	Påbegynt
13(20)	Alta kommune/Nerskogen IL tursti Skogvannet								2021	
14 (28)	Alta kommune, gapahuk, trampoline mm Basen	414	207						2021	
	Anleggene under er ikke prioritert innbyrdes									
15	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark klatreanlegg	2 477	300							
16	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark klatre/Parkour	3 573	300							
17	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark kunstgressbane	2 678	300							
18	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark parkour	2 339	300							
19	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark skileik, gapahuk	2 223	300							
20	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark Sandvolley	595	300							
21	Alta kommune, Alta rulle- og aktivitetspark Bordtennis	623	300							

	Anlegg	Kostnader inkl. mva	Spillemidler (foreløpige tall)	15 prosent kommunalt tilskudd	Kommunal andel for egne anlegg	Årlige driftskostnad for kommunen	K-styre vedtak		Søkt om spillemidler	Status/Tildelt spillemidler
22	Alta kommune, Alta rolle- og aktivitetspark Lys for flere av områdene									
23	Elvebakken bygdelag, gapahuk	104	52							
24	Elvebakken bygdelag, trampoline	143	71							
25	Amtmannsnes bygdelag trimpark									
26	Alta IF, styrketreningsområde	2.000								
27	Alta IF, styrketreningsposter langs planlagt lysløype	500	250							
28	Alta IF, frisbeegolf	500	250							
29	Alta IF, trampolinepark	1.500	300							
30	Alta IF, sandhåndballbane	400	200							
31	Alta IF, padeltennis 2 baner	2.000	600							
32	Alta IF, lysanlegg ved aktivitetsområdet (eksisterende ved jubileumsbanen)	250								
33	Amtmannsnes bygdelag ballbinge	1.300	300							
34	Alta IF, utendørs badmintonbaner	500	250							
35	Alta IF, sykkel/BMX bane	100	50							

36	Alta IF, to gapahuger i Skogen	600	300							
37	Alta IF, aktivitetsområdet for eldre/nedsatt funksjonsevne	500	250							
38	Alta IF, 2 små ballbinger	600	300							
39	Alta kommune, aktivitetsområdet ved Komsa skole. Kan deles opp.	1 400	300							
40	Alta kommune, Haraldparken aktivitetspark	700	300							
41	Skjaluft vel – tursti langs sjøen med treningsapparat									
42	Thomasbakken grendelag- balløkke									

12.3 Løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet

	Alta og omegn turlag, overnattingshytte i nordlysobservatoriet Haldde									
	Alta og omegn turlag, kjøpt og skal restaurere «Røde kors» hytta på Sarves	500								
	Alta og omegn turlag, bygge ny turlagshytte i Kviby	2 000								
	Alta og omegn turlag, historisk vandrerute fra Alta til Karasjok	50								

12.4 Uprioritert liste over langsiktige behov

Rasfbotn IL garasje	500	208	75						
Tverrelvdalen IL, rehabilitering av skiløypa, del I	1.118	559	160				09.10.15		

Alta SSF/NMK vann og snøprod.	1000	417	150						
Alta kommune, friluftsanlegg på Kreta Kåfjord	Eget prosjekt				Ikke vurdert				
Alta SSF/NMK Alta, tidtakerbu m/sekretariat og speakertårn	3.500	1.458	375						
Tverrelvdalen IL, rehab. skiløypa del II	338	141	51						
Kronstad vel, 11-er bane kunstgress	2.700	1.100	375						
Arena MTB Alta, Øytun/Jorra med trailhead (startområde)	250		38						
Arena MTB Alta Gampvannslia	700		105						
Alta jeger- og fiskerforening, 100 m innendørs skytebane, rifle, 15 baner med servicebygg	21.700								
Alta kommune/Kaiskuru snøkanonsameiet , utvidelse av snøkanonanlegget ved Kaiskuru skianlegg	3.000	1.250							
Alta kommune/Kaiskuru snøkanonsameiet , utvidelse av rullerløypa	4.000	1.600							
Kviby IL, forlengelse og rehabilitering av eksisterende lysløype	160	80	24						
Alta kommune, sykkeltrail ved Alta u-skole	300	150		150	10				
Kronstad vel, sandvolleyballbane	150	75	22						
Kronstad vel, aktivitetspark styrketrening	250	125	38						

Alta kommune/Alta vid. skole, militær hinderbane	563	280							
Kronstad vel, tursti									
Kronstad vel, gapahuk	150	75							
Komsa vel, rehabilitering av kunstgressbane ved Komsa skole	1.400	583	210						
Alta kommune, sykkeløype Tverrelvdalen	80	40							
Alta kommune, sykkeløype AKG	80	40							
Alta kommune, sykkeløype Øytun folkehøgskole	80	40							
Alta IF, Alta idrettspark, kaldhall									
Alta IF, Alta idrettspark rehabilitering kafe	1.000	625	225						
Alta IF, Alta idrettspark 7-er bane med lys i Skogen,									
Alta o-lag Gurbutvuobmi –Eiby kart									
Alta orienteringslag o-kart over Lille Borras, Amtmannsnes og Eiby									
Alta kommune, Kaiskuru skianlegg, rehabilitering, merking, omorganisering									
Andre tiltak som blir initiert i Masterplan for terrengsykling i Alta									

Kilder:

Statlig idrettspolitikk inn i en ny tid. Rapport fra Strategiutvalget for idrett. Avlevert 08.06.16 til Kulturdepartementet.

lovdata.no

«Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet». Gunnar Breivik, Kolbjørn Rafoss, 2017

Vedlegg 1 Klargjøring av begreper

Idrettsanlegg

I hovedsak knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten.

Nærmiljøanlegg

Utendørs anlegg eller områder for egenorganisert fysisk aktivitet. Anleggene skal være fritt allment tilgjengelig.

Idrett

Med idrett forstås aktivitet i form av trening eller konkurranse i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet

Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Friluftsliv

Klima- og miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kulturdepartementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet. Alta kommune ønsker å ha friluftsliv som eget begrep for å tydeliggjøre hvor viktig friluftslivet er for fysisk aktivitet og folkehelse.

Grønnstruktur

Miljødirektoratet definerer grønnstruktur som summen av store og små grønne og naturpregede områder i byer og tettsteder. Grønnstrukturen bør utvikles til å bli en grønn vev med ferdselsårer innenfor byggesonen, som knyttes sammen med omkringliggende naturområder som bymarkene, kulturlandskap, elvekorridorer og områder langs sjøen.

Utmark

Eksempel på utmark er skog, fjell og kystområder.

Friluftsanlegg

Kulturdepartementet definerer friluftsanlegg som turvei, turløype, turstier, lys til turveier og turløyper, dagsturhytter, sanitæranlegg knyttet opp til et utendørs aktivitetsanlegg, sjøsporkart og turkart.

Folkehelse

Befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning.

Folkehelsearbeid

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Kilder: Kulturdepartementets stortingsmelding 26 (2011-2012), Klima- og miljøverndepartementets stortingsmelding 39 (2000-2001), Miljødirektoret, Folkehelseloven, regjeringen.no.

Vedlegg 2 Planprogram

For regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn, skal det i henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 utarbeides et planprogram.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Planprogrammet for kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ble fastsatt av **kommunestyret 27.10.20**.

Viktige tema for planarbeidet, definert i planprogrammet:

	Tema	Beskrivelse/problemstilling
1	Behov for og prioritering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og grøntområder. Areal til anleggene.	Rehabilitering av eksisterende anlegg for å gi en funksjonell og bruksmessig standardheving. Nye anlegg spesielt for å gi tilbud til barn og unge. Skal enkelte typer idrettsanlegg prioriteres, som for eksempel å legge til rette for egenorganisert aktivitet som nærmiljøanlegg og friluftsanlegg? Hvor skal nye idrettsanlegg i Alta plasseres? <i>Se på bydelene.</i> Nærmiljøanlegg ved skoler og oppholdsområder. Nærturterreng, grønncorridorer. <i>Drift og vedlikehold.</i>
2	Stimulere til hverdagsaktivitet	Sykle eller gå til skole, fritidsaktiviteter og jobb. Sykkelbyen Alta.
3	Inaktive del av befolkningen	Hvordan legge til rette for fysisk aktivitet for ungdom, innvandrere, eldre, funksjonshemmede? Viktig del av folkehelsearbeidet til Alta kommune.
4	Fysisk aktivitet i skole og barnehage	Gi barna tilbud om daglig fysisk aktivitet.
5	Legge til rette for idrettslag og andre lag/foreninger innenfor fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Tilskuddsordninger, veiledning, anlegg. Stimulere idrettslag til å styrke breddeidretten og utvikle toppidrettsutøvere. Barneidrett, ungdomsidrett og toppidrett. Hvordan styrke frivilligheten.
6	Samarbeid mellom fagmiljøer i kommunen, videregående skole, universitetet og frivillig sektor	«Vi kan spille hverandre god»
7	Friluftaktiviteter i utmark	Hvordan informere og legge bedre til rette for fysisk aktivitet i utmark; fjell, fjord, skog, vidde og vassdrag. I samarbeid med lag/foreninger, <i>reinbeitedistrikt. Allemannsretten.</i>
8	Integrering av tilflyttere til Alta	Hvordan kan Alta kommune bruke idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som virkemiddel overfor nye tilflyttere, for å oppnå god integrering i samfunns- og arbeidsliv.
9	Fysisk aktivitet = bedre psykisk helse *	Trivsel. Lavterskeltilbud. Mestring.
10	Covid-19 – ny hverdag – konsekvenser*	Behov for endring av samfunnet på grunn av smittehensyn og endret livsførelse.

*nye tema siden forrige plan

Vedlegg 3 Innspill, frist 01.12.20

Anne Gerd Paulsen, 27.11 og 02.12

Utfordrer Alta kommune på å gjøre spørreundersøkelser om tilrettelagte områder. Hun mener at det ikke har blitt flere brukere i løypene i Kaiskuru etter at det ble laget rulleskiløyper og preparerte skiløyper, bare andre brukere. Barnefamilier har sluttet å bruke nærområdet fordi de føler seg uønsket og uglesett av skiløyperne.

Behold naturområder uten noen tilrettelegging i nærområder til bebyggelsen. Utbygging av idrettsanlegg i naturområder er naturvandalisme som bare tilgodeser en liten del gruppe mennesker.

Vurdering: Kaiskuru skianlegg, som er et konkurranseanlegg for langrenn, ble i sin tid bygd av flere idrettslag og så tatt over av Alta kommune. Rulleskiløypen har to formål, holde langrennsutøvere mest mulig borte fra trafikkerte veier og å kunne lage skiløyper med lite snø.

Det er forståelig at skiløypene oppleves som inngrep i naturen og at bruken av området blir annerledes. Etter vår mening er det likevel plass til både turgåere og barnefamilier. Både sommer og vinter er det mulig å kryss asfaltflatene og bruke Losvarkollen som turområdet. Alta kommune kan kommunisere enda sterkere at dette er akseptabelt også på vinteren.

Alta venstre, 30.11

Hundeluftegård, inngjerdet område der hunder kan springe, for eksempel på Altagårdssletta eller andre sentrale områder.

Vurdering: Å gjerde inn et området vil bli en stor kostnad, både investering og drift. Det er mulig å etablere et område uten gjerder, men som er på steder der bruken ikke er til sjenanse. Vi mener at initiativet må komme fra hundeklubbene med forslag til hvor det er ønskelig med et slik område.

Hege Anderson, 27.11

Ønske om et «kart» på hver 10-toppers som viser hva vi ser. Kanskje en QR kode for å se et kart, eller bilder. Lengden på skiløypene på Sarves må være med, går løypa i ring, er der en gapahuk i enden?

Vurdering: Vi tar det med i videre arbeid. Markedsføring av det vi har av tilbud blir et tiltak.

Nerskogen IL, 19.11

Garderobeanlegg og lager ved kunstgressbanen. Kostnader: 5 mill

Vurdering: Nerskogen IL har behov for et idrettsbygg ved sin nye kunstgressbane. Idrettslaget har 776 medlemmer og 272 aktive fotballspillere. Tas med på prioritert liste ordinære anlegg.

Rafsbotn IL, 19.11

Merking av skiløypa fra Nipivann til alpinanlegget

Vurdering: Merking av skiløypa vil gjøre anlegget mer tilgjengelig og vil gi en fin markedsføring. Tas med på prioritert liste, ordinære anlegg friluftsanlegg.

Rafsbotn IL, 04.11 og 19.11

Renovering av lysløype. Drenering, planering, utvidelse av bredde. Kostnader: kr. 375 000

Vurdering: Tiltaket vil gjøre lysløypa mer tilpasset dagens bruk. Tiltaket komme befolkningen i Rafsbotn til gode og medlemmene i idrettslaget. Rafsbotn IL har 75 aktive skiløpere og 229 medlemmer. Anlegget ta med på prioritert liste friluftsanlegg.

Miljø/park/idrett, 09.11

- Nærmiljøanlegg Komsa skole. Lek, trening og aktivitet slik som Chillyou på sentrum. Kostnader: 1 400 000
- Haraldparken i Bossekop, nærmiljøanlegg, aktivitetspark, lek, trening og aktivitet. Kostnader: 700 000

Vurdering: Begge anleggene er nærmiljøanlegg som vil komme befolkningen i Alta til gode. Begge anleggene vil kunne brukes av skolene på dagtid og nærmiljøet på ettermiddagstid. Anleggene tas med på prioritert liste nærmiljøanlegg.

Alta golfklubb, 09.12

Utvidelse av golfbanen til 18. hulls. Foreløpig kostnader 11,1 mill.

Vurdering: I dag har golfklubben en 9 hullsbane. En naturlig utvikling er å utvide tilbudet til en 18 hullsbane. Tiltaket tas med på prioritert liste ordinære anlegg.

Thomasbakken grendelag, 16.11.20

Ønsker støtte til balløkke og akebakke. Is om vinteren. Tilskudd til å etablere is og bedre lys, fornye fotballmål. Etter hvert utskifting av gress. Veiledning og støtte.

Vurdering: Alta kommune vil ikke prioritere å bygge anleggene. Thomasbakken grendelag kan søke om spillemidler til nærmiljøanlegg. Det er mulig å få 50 % tilskudd fra spillemidlene opp til kr. 300 000,- pr. anlegg. Alta kommune gir i tillegg 15 % tilskudd. Det kan søkes om midler til etablering av isbane med lys, kunstgress til fotballbanen, skileikbakke/akebakke. Minstekostnad pr. anlegg er kr. 50 000,-. Anleggene settes inn på prioritert liste for nærmiljøanlegg. I løpet av utleggingsperioden må Thomasbakken grendelag gi tilbakemelding om de ønsker å bygge anleggene.

Skjaluft vel

Ønsker å få etablert en kyststi med grillstue og aktivitetsapparat. De ønsker også at snarvegen fra Bossekopveien til Marienlund utbedres.

Vurdering: Kyststien tas med på planen. Plassering og kostnader må sendes inn i utleggingsperioden. Snarvegen er for kort til at det kan søkes om spillemidler til den.

Øyvind Pedersen, 16.12.20

Er i dialog med Alta IF og BUL om å sette opp en padeltennishall. Padeltennis er en aktivitet som vokser raskt i Norge.

Vurdering: Prosjektet synes å være kommet for kort til å bli med på planen i denne runden. Hvis et av idrettslagene ønsker å realisere en slik hall kan hallen vurderes i senere rulleringer.

Alta IF, 04.01.20

Anlegg som kan tas ut av planen når anleggene har fått spillemidler. Er ferdigbygd:

- 11-er bane kunstgressbane med lys
- Lysløype
- Aktivitetsområde med kunstgress
- Ballvegg i skolen
- Sandvolleyballbane
- Gapahuk 3 stk.
- Skileikanlegg/småhoppbakker

Anlegg som ikke blir realisert og kan tas ut av planen:

- Garderober med dusj, toalett, kiosk og lager.

Justering av anlegg som ligger inne i planen:

- Hovedstadion fotball endres kostnad til 40 millioner
- Klubbhus, kostnader endres til 60 millioner. Klubbhuset vil inneholde kontor, møterom, toalett, garderober, styrketreningsrom, E-sport rom, tidtakerrom, lager, kiosker.
- Flerbrukshall vil inneholde dobbel håndballhall med tribune, kampsporthall, turnhall, klatreanlegg og innendørs løpebane. Kostnad: 90 mill.
- Klubbhus er høyest prioritert. Turnhall, innendørs løpebane er et nytt anlegg

Nye anlegg som de ønsker å få inn i planen.

- 2 stk utendørs badmintonbane. Kostnad: 500 000,-. *Vurdering: Tas med nærmiljøanlegg.*
- Sykkel/BMX løype. Kostnader: 100 000,-. *Vurdering: Tas med nærmiljøanlegg.*
- To gapahuker i skogen. Kostnad: 600 000,-. *Vurdering: Selv om det allerede er 3 gapahuker i aktivitetsparken så er gapahuker viktige sosiale møteplasser. Så tas med under nærmiljøanlegg.*
- Aktivitetsområde for eldre/personer med nedsatt funksjonsevne. Kostnad: 500 000,-. *Vurdering: Veldig viktig anlegg. Tas med på prioritert liste nærmiljøanlegg.*
- 2 stk små ballbinge. Kostnad: 300 000,- pr. stk. Ballbinge som også kan brukes til basketball. *Vurdering: Tas med på prioritert liste nærmiljøanlegg.*
- Lekepark for barn. Kostnad: 1 000 000. *Vurdering: Er ikke spillemiddelberettiget.*

Merknadene som kom inn i forbindelse med høring av planprogrammet.

Sametinget, 29.06.20

- Minner om at Alta er en viktig reindriftskommune. Økt ferdsel kan være utfordrende, spesielt på sårbare tider på året. Tiltak kan være skilting med vær varsom skilt. Oppfordrer til samarbeid med berørte reinbeitedistrikt.
- Ber om at kommunen undersøker om det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samisk befolkningen.
- Ber kommunen om å legge til rette for medvirkning og samarbeid med reinbeitedistrikter og lokale samiske lag og foreninger. Og legger til rette for at samiske barn og unge kan medvirke til planer.

Vurdering gjort til planprogrammet: Vi vil søke kontakt med aktuelle reinbeitedistrikt i medvirkningsfasen av planarbeidet og tar det med i planprogrammet. Vurdering av eventuelle folkehelseutfordringer for den samiske befolkningen er en del av folkehelsearbeidet og vil bli fulgt opp der. Vi vil være spesielt oppmerksom på at lokale samiske lag og foreninger får mulighet til å komme med innspill og være høringspart.

Vurderinger til planen: Det har kommet innspill om merking av eksisterende ski/turløype fra Nipivann til Rafsbotn. Aktuelle reinbeitedistrikt vil få planen på høring. Det har ikke kommet inn innspill fra samiske lag/foreninger når planarbeidet ble varslet. De får muligheter til å komme med innspill i utleggingsperioden.

Troms og Finnmark fylkeskommune, 31.08.20

- Ber om at det tas hensyn til forslag til ny forskrift som skal hindre spredning av gummigranulat fra kunstgressbaner.
- Viktige tema som bør omtales i den nye planen:
 - Allemannsretten
 - Kartlegging og verdisetning av friluftsområder
 - Statlig sikra friluftsområder
 - Behov for og prioritering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friluftsanlegg
 - Arealer til nye anlegg – anleggsbehov må sees i sammenheng med kommunens arealplan
 - Forvaltning og drift av eksisterende anlegg

- Veiledning av og samarbeid med lag og foreninger – frivilligheten.

Klima- og miljødepartementet har initiert et flerårig prosjekt om friluftslivets ferdselsårer. Fylkeskommunen har en ambisjon om at det fleste kommunen gjennomfører en slik kartlegging.

Vurdering til planprogrammet: Forskrift om spredning av gummigranulat vil bli tatt med i planen. Alle de viktige temaene som er listet opp vil bli tatt med videre i planarbeidet. Kartlegging av friluftslivets ferdselsårer vil bli vurdert.

Vurdering til planen:

Skaialuft vel, registrert 01.09.20

- De ønsker at planlagte kyststi i området Skajaluft blir realisert.
- De ønsker at snarveg langs Bossekopveien opp til Marienlund ,«Kubakken» blir utbedret.
- Midler til grillstue og aktivitetsapparat ved planlagt kyststi.

Vurdering til planprogram: Innspillet er ulike tiltak som vil bli vurdert senere i planprosessen.

Vurdering til planen: «Kyststi» er en del av arealdelen i kommunen, men det er ikke satt av midler til realisering. Miljø/park/idrett har en egen plan for offentlig uterom. Snarveg «Kubakken» er ikke prioritert der, heller ikke grillstue og aktivitetsapparat ved «kyststi».

Fylkesmannen i Troms og Finnmark, 07.09.20

- Kommunedelplanen må beskrive konkret hva kommunen vil bidra med for å møte folkehelseutfordringene.
- Det gjelder også Leve hele livet – tverrsektoriell innsats for et aldersvennlig samfunn
- Sikre naturgrunnlag for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv.
- Tilrettelegging for friluftsliv kan påvirke reindriften på en negativ måte. Må vurderes i forhold til anleggsbehov og arealbehov.
- Medvirkning må beskrives mer utfyllende.
- Det er avgjørende at tiltakene som kommer er med i kommunens budsjett- og økonomiplan.

Vurdering til planprogram: Kommunen har valgt ut 5 hovedområder innenfor folkehelse, som skal ha fokus de neste 4 årene. Områdene er listet opp i planprogrammet. De 10 temaene som er valgt, under pkt 1.0 i planprogrammet, vil dekke folkehelseutfordringene. Det videre planarbeidet vil vise hvordan vi skal møte utfordringene. «Leve hele livet» er nevnt under pkt 4.0 Statlige og regionale føringer. Vi vil søke kontakt med aktuelle reinbeitedistrikt i medvirkningsfasen av planarbeidet og tar det med i planprogrammet. Vi tar til etterretning at avsnittet om medvirkning utdypes. Planen må vise sammenheng mellom tiltak og budsjettarbeid.

Vurdering til planen:

Det har kommet innspill om merking av eksisterende ski/turløype fra Nipivann til Rafsbotn. Aktuelle reinbeitedistrikt vil få planen på høring.

Vedlegg 4 Møter for å få innspill til planen

Tema Inaktivitet

05.03.20

Stikkord fra kafedialog 04.03.20 Alta bibliotek i forbindelse med kartlegging av folkehelsen

Gruppe 1

- Bør være mål for barnehagebarn å være minst 60 min fysisk aktivitet hver dag. De minste inne og de større ute.

- Leke og læringsmiljøet bør stimulerer til fysisk aktivitet
- Uteområder i barnehager er snødd ned om vinteren, begrenser aktiviteten for de minste barna. Må måkes som på uteområder for skoler.
- Eldre som bor hjemme har problemer med å måke den kanten (tyngre å måke enn annen snø) som blir igjen når brøytebilen har vært der. De eldre føler seg innestengt. De vet ikke når brøytebilen kommer så vanskelig å avtale at andre kommer og brøyter.
- Holdningsendring må til. Holdning og kunnskap. Min helse er mitt ansvar, ikke fysioterapeuten eller legen sitt ansvar. Ansvaret må ned på individnivå. Alle må ha bevissthet på kosthold og fysisk aktivitet. Hjemmet har ansvar.
- Det er for mye fokus på organisert aktivitet – bør være mer fokus på hverdagsaktivitet.
- Voksne må være forbilder. Hvordan nå de voksne som ikke har de rette holdningene? Hvordan få tak i de som trenger tilbud?
- Det må legges til rette med gratis utstyrsleie som BUA. Der kan utstyr reserveres på nett. Skoler og barnehager bør å utstyr å låne ut.
- Aktive barn lærer mer.
- Bruke prosjekt som Lekepatruljer i friminutter for å sikre fysisk aktivitet. Se hvordan Spjelkavik barneskole i Ålesund gjør det.
- Holdningsendring og tilrettelegging slik at personer med særskilte behov for samme tilbud til fysisk aktivitet som de andre barna. For eksempel legge til rette for at de også kan sykle på skoeturer.
- Hvis foreldrene leker med barna i 15 min så inspirerer det barna til å fortsette.
- Forebygge fall og brudd hos eldre. «Sterk og stødig» nasjonal modell.

Gruppe 2

- Elevene må få gå ut å løpe med jevne mellomrom. Ikke lange økter uten fysisk aktivitet.
- Behov for felles transport til f.eks 3. toppers. Folk som ønsker å gå toppene, men som ikke har sertifikat og ikke er frisk nok til å sykle mellom. Eldre, folk som har vært syk mm.
- Felles «kroppsøvingstimer» ute åpen for alle.
- Alta turlag har tilbud til pensjonister som måte for tur hver uke.
- Eldre på sykehjem sitter for mye i ro, har behov for aktivisering. Kanskje kan organisasjoner tilby trim inne på institusjonene.
- Leik i skolen må fram i lyset i skolehverdagen. Idrettslagene må tilby mer lek. Lek i gymtimer. Barneskoler trenger ikke idrettshaller, men gymsaler med ribbevegg og mindre lokaler som danserom.
- Ernæringsfysiologer må forklare hvordan det du spiser påvirker alle kroppsfunksjoner.
- Utstyrssentral som BUA, lett tilgjengelig gratis lån med lånekort.
- Prosjektene Aktiv barnehage og Aktiv skole må videreføres og startes.
- IKT må ut av barnehager og barneskole. Det legitimerer bruk av skjerm i hjemmene.
- Se til Sogn og Fjordane og kommuner som er flinkere enn oss.
- Ansette i skolen lærere som har fordypning fysisk aktivitet, her ikke behov for lærere som har fokus på konkurranseidrett. Kroppsøvingslærere når alle.
- 3- toppers bør ligge slik at en kan ta rutebuss for å komme dit.
- Trengs holdningsendring blant foreldre i forhold til sine barn.
- Idrettslagene fokuserer for mye på spesifisering.
- Det må god psykisk helse til for å komme seg ut. Alta kommune har fokusert for mye på fysisk aktivitet og for lite på psykisk helse. Kommunen må se sammenhengen mellom psykisk og fysisk helse.

Vurdering:

- *Kartlegging av fysisk aktivitet i skole og barnehage er et tiltak i handlingsdelen.*
- *Utstyrssentralen er vedtatt lagt under kultur og flyttes til Nordlysbadet for å bli mer tilgjengelig.*
- *Sterk og stødig, fallforebyggende tilbud for eldre, er et tiltak i handlingsdelen.*
- *Perleturer som ligger nærmere sentrum, for å kunne gå/sykle til målet er et tiltak i handlingsdelen.*
- *Fysisk aktivitet=bedre psykisk helse er et nytt delmål.*

Ungdomsrådet 18.11.20

- Ungdommen vet ikke om alle tilbudene vi har i naturen. Kommunen må markedsføre det, også for ungdom. Facebook er best. Kjøp reklameplass. Ingen ungdommer følger en kommunal instragramkonto. Litt skeptisk til ungdomsappen som kommunen skal ha.
- Skolen må spille en stor rolle. Lærerne må ta med elevene rundt. Også videregående skole. Sykkeldager, toppturdager, turdager. Da må alle være med.
- Treningssentrene må bli billigere for ungdom
- Åpen hall – idrettshaller, Gnisten.
- Treningsparker må ligge skjult, slik at bare dem som er der for å trene er der. Trener ikke når turister står å se på. Unger og barnehager bruker treningsparken til å leke.
- Toppturer kan være obligatorisk i skolen. Venninnegjenger går topturer. Sosialt. Egenmotivert, ikke for å få t-skjorte.
- Kurs med foto i naturen. Medialinjen på vid. skole kan ha det. Fotokonkurranse.
- Må ha mye forskjellige tilbud. Ikke alle liker det samme.
- Happening kan være bra. Konsert på Komsatoppen. Halldemarsjen var nevnt.
- Bra å ordne litt på stiene slik at en ikke blir våt på beina.
- Flere sitteplasser ved Gakorivann. Det var STEDET i sommer, ungdommen samles der. En hadde vært der hver dag.

Vurdering: Mange gode innspill som blir tatt med videre. Konkret i handlingsplanen for 2021 er:

- markedsføring av de tilbudene vi har
- plassering av treningspark mer skjult. Planlegger ny treningspark ved Komsa skole.

Tema på hovedutvalgsmøte for oppvekst og kultur 18.11.20

- Tilbud også til folk med funksjonsnedsettelse. Informere om hva vi har.
- Bortoverturer med benker (ikke bare topturer).
- Markedsføre uteområder
- Fysisk aktivitet i skolen i andre fag
- Ungene glad i å røre seg, samtidig kan de lære noe.
- Stimulere til å få fysisk aktivitet inn i skolen
- Bruke turdager
- Hele Susk var i Kåfjord, interessert gjeng, alle lærte noe. Vi må bruke nærområdene.
- Også i skolen har elever unnskyldninger for ikke å bli med. Vondt i en tå osv. Hvordan få alle med?
- Må ha systematikk.
- Informasjon til en ressursbank som foreldre og lærere kan slå opp i.
- Bruke utstyrssentralen.
- Tur til golfbanen, freesbee golf
- Må kunne bruke klatreveggen i skoletiden.
- Skolen må kunne informere om hva som finns i Alta. Tilflyttere spør ofte lærerne.
- Vi må ikke glemme bygdene rundt Alta, hvilke tilbud har de?
- Mange voksne overvektige
- Viktig med aktivitet også vinteren- en utfordring.
- Barneidretten etter covid-19. Idretten har mistet mange aktive under epidemien.
- Ungdommen er interessert i kule lokaliteter, som for eksempel geologien i Lille Raipas. Løfte frem geologi, gjøre det spennende.
- Sperre av fysisk områder som gjøre at vi må gå mer.
- Universelt utformet områder som rullestolbrukere kan ferdes i. Alle skal kunne komme seg ut.
- Motivasjon, takk for at du går, takk for at du sykler. Nå er du halvveis.
- Andre komme inn i skolen. For eksempel alle 5 klassinger ha turn. Betale turn for instruksjon. Barn få prøve ulike aktiviteter. Orienteringslag inn i skolen, klatring.
- Vi har lærere som har kompetanse, bytte lærere mellom skolene.
- Vi må få et system med daglig fysisk aktivitet.

- Høstturer, vårturer
- Få foreldrene med.

Vurdering: Innspill som blir tatt med i handlingsdel for 2021 er

- markedsføring av de tilbud vi har,
- avtale med Alta golfklubb om gratis bruk av deler av anlegget på Kvenvikmoen for barn og ungdom
- flytting av utstyrssentralen til Nordlysbadet
- utrede hvilke tilbud som finns i de ulike bygdeler.

Møte med eldrerådet 23.11.21

- UU stien på Sandfallet forlenges til Elvebakken skole.
- Oppgradering av stien.
- «Sterk og stødig» inn som tiltak
- Første Småvann i Talvik, oppgraderes med badeplass og fiskeplass for funksjonshemmede
- 3-toppers Hjemmeluft gruses
- Flere korte turer i Perleturer
- Alta omsorgssenter – hva er der av turveier, sansehage, uteområder
- Fiskeplass ved sjøen i Talvik, ved båthavna
- Grillplass på båthavna i Bossekop, Skjaluft

Vurdering: Innspill som er tatt med i handlingsdelen for 2021 er

- *Sterk og stødig*
- *Flere korte turer i PerleTur*
- *Informasjon om hva vi har*

Møte med rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, 24.11.20

- UU stien på Sandfallet. Asfaltere mer slik at det blir en rundløype.
- Lys fra parkeringsplass til UU stien.
- Hvor er det andre steder der rullestolbrukere kan komme seg ut i naturen? Informasjon.
- Hva med vinteren, er det steder der rullestolbrukere kan komme seg ut om vinteren?
- Markedsføre Frisklivssentralen og det gode tilbudet de har der.
- Kan være dyrt å komme seg til Frisklivssentralen hvis en må ta drosje.
- Fiskeplass for rullestolbrukere ytterst på moloen på Lathari.
- Bedre muligheter for å komme seg rundt for rullestolbrukere på Lathari. Tilgang til HCWC. Tilgang til stranden. Tilgang til bålplassene.
- Bademuligheter for bevegelseshemmede på Lathari.
- Informasjon om friluftsområder på kommunens hjemmesiden.

Vurdering: Innspill som er tatt med i handlingsdelen for 2021 er å *Informasjon om det vi har av tilrettelegging av fysisk aktivitet.*

Møte med idrettsrådet, 07.12.20

Innspill fra møte:

- Korona har medført at idretten har «mistet» en del utøvere. Spesielt barn som virkelig har behov for å være med i idretten.
- Viktig at idrett tenker lavterskel, lek og fysisk aktivitet som treffer barna.
- Åpne treningsparker i bydelene er bra.
- Mange familier vet ikke hvilke tilbud som finns for deres barn. De som kan, og vil finne informasjon, de finner. Andre som ikke har de ressursene faller utenfor, det hjelper ikke å øke informasjon, de vil uansett ikke finne den. Hvis de voksne ikke er vant til fysisk aktivitet, så må det brukes «lokkemidler». Det trengs «loser» som kan hjelpe disse.

- Informasjonsbrosjyrer som kan deles ut på skolene. Idrettslagene inn i skolen og informere.
 - Skolene kan være nøkkelen til å nå alle. Informasjon på foreldremøter. Lærerne får ofte spørsmål fra foreldrene og kan ikke alltid svare.
 - Det kan lages spesifikk informasjon for hver bydel. Hvilke aktiviteter finns, hvilke anlegg/områder for fysisk aktiviteter finns.
 - Ikke alle ungdommene liker konkurranseaspektet. Noen liker bare å være fysisk aktive. Kan fort bli for seriøst for mange.
 - Eksempel fra Narvik der ungdomskontakter hadde tacokvelder og parkour trening etterpå.
 - Bruke videosnutter for å informere om anlegg, friluftsområder, treningsparker og aktiviteter.
 - Bordtennis er veldig populært. Bra med tilgjengelige bord både inne og ute. Tips til park/idrett.
 - Behov for veiledning av ungdom om kosthold/ernæring og trening. Ungdommer trener spesifikt for å få for eksempel større rumpe, ensidig trening.
-
- Ernæringskurs for alle elever i f.eks 5. trinn og 9. trinn. Frisklivssentral, helsesykepleier. Søvn og mat. Alta turnforening har hatt ernæringskurs for alle sine konkurranseturnere.
 - Bruke de beste idrettsutøvere til å motivere barn og unge. Gode forbilder. Bruke de beste, de liker også å bli sett. En dag sommer, en dag vinter.
 - Ha stand på torget, 3-4 ganger i løpet av et år. Prate med folk, dele ut info.
 - Aktivitetsdag både på ungdomsskolen og videregående skole. Utfordring å gå idrettslag med på dagtid.
 - Vi må selge inn utmarksområdene våre, på beina, ski og sykkel, turer, stier. Vi har mange fine plasser. Få informasjon ut og lokke folk til å bruke dem. Mange er nært tilgjengelig, men folk må få vite om dem. Bra med videosnutter, det liker folk å se.

Vurdering: Innspill tatt med i handlingsdel for 2021 er

- *Det blir bygd treningspark ved Komsa skole*
- *Informasjon om det vi har*
- *Registrering og informasjon om det som finns i hver bydel*

Vedlegg 5. Merknader i utleggingsperioden for offentlig ettersyn, frist 04.05.21

Innspill fra Helse og sosial, 10.02.21

- Skrive om/eventuelt nytt delmål. Tilrettelagt tilbud til utsatte grupper. For eksempel yngre (13-14 åringer) med psykiske helseplager som ikke klarer å benytte seg av ordinære tilbud og ikke har initiativ til å igangsette aktiviteter på egenhånd.

Vurdering: Nytt delmål må tas med ved neste revidering. Eventuelt tiltak tas med ved neste rullering. Vi rullerer handlingsdelen hvert år.

Innspill fra Kommunale bygg, Finnmarkshallen, 10.02.21

- Luftbehandlingsanlegg i fotballhallen og renovering av taket i fotballhallen.

Vurdering: Innspillet er med i planen, setter inn kostnader.

Innspill fra Kommunale bygg, Alta rulle- og aktivitetspark, 09.02.21

- 8 anlegg innenfor Alta rulle- og aktivitetspark.

Vurdering: Innspillene er med i planen.

Alta og omegn turlag, 04.03.21

- kjøpt Røde kors-hytta på Sarves og skal restaurere den
- bygge ny Barnas turlagshytte i Kviby
- arbeider med historisk vandrerrute

Vurdering: Tas med på under løypetiltak i fjellet og overnattingshytter som en orientering. Egen søknadsprosess mot Den Norske Turistforening. Det er DNT som prioriterer søknadene og anleggene trenger ikke være med i en kommunal plan. Vi ønsker likevel å synliggjøre prosjektene, men prioriterer ikke dem imellom.

Sykelbykoordinator, Gjermund Abrahamsen Wik, 09.04.21

- Ønsker at terrengsykelplanen tas med under langsiktige behov.

Vurdering: Tas med under langsiktige behov.

Alta turnforening/Alta karateklubb, 28.04.21

- Ny basis- og kampsportshall ved Finnmarkshallen.

Vurdering: Innspillet tas ikke inn i planen fordi det kommer for seint i prosessen. Skulle anlegget tas med må planen ut på ny offentlig ettersyn. Det er heller ikke heldig å ta inn anlegg som ikke er avklart arealmessig.

Troms og Finnmark fylkeskommune, 03.05.21

- De ønsker en presisering av disponering av areal. Alle tiltak som ikke er i samsvar med arealplaner må enten reguleres eller dispensereres.

Vurdering: Innspillet tas inn under 4.3.

Sametinget

- Ber om at man har tett dialog med direkte berørte samiske interesser ved tilrettelegging i utmark.

Vurdering: Tas til etterretning. Innspillet tas med under beskrivelse under 3.11.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark, 03.05.21

- Ønsker at vi presiserer hva som er barns behov for aktivitet på ulike alderstrinn for å sikre god motorisk utvikling.

Vurdering: Tas til orientering. Detaljer må komme i kommunedelplanene for barnehage og skole.

Nerskogen IL, 05.05.21

- Ønsker at rundløpbane sykkel flyttes lenger opp på prioriteringslisten.

Vurdering: Vi hadde gjort en feil i prioriteringene som vi nå har rettet opp. Kriterier for prioriteringer, se pkt 11.

Alta IF, 04.05.21

- Informerer om hvilke anlegg som er ferdig og hvilke som er påbegynt. Argumenterer for at flerbrukshall og turn/basishall bør legges til Altaparken på Aronnes.

Vurdering: Anlegg som er ferdig og påbegynt er plassert etter kriteriene for prioriteringer.

Vedlegg 6 Saksfremlegg og vedtak sluttbehandling

Administrasjonens innstilling

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-2 og 11-15 vedtar kommunestyret revidering av Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2033, datert 20.05.21.

Saksutredning

Vedlegg

1. 1 Søknad om basis-kampsporthall ved Finnmarkshallen.pdf
2. 2 Endelig plan til politisk sluttbehandling

Bakgrunn for saken

Det er et krav fra Kulturdepartementet om at alle kommunene må ha en plan som grunnlag for tildeling av spillemidler til idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg. Alta kommune utarbeider sin plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv som en kommunedelplan i henhold til plan og bygningslovens §11-1. Kommunedelplanen er et politisk styringsredskap for å nå kommunens mål innenfor området. Kommunedelplanen revideres hvert 4. år. Handlingsdelen rulleres hvert år. Siste gang hele planen ble revidert var i 2017. Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er uten juridisk bindende virkning når det gjelder disponering av areal. Areal til anlegg må derfor følges opp i kommuneplanens arealdel.

Arbeidsgruppa har bestått av.

- Tor Helge Reinsnes Moen, kultur, leder
- Per-Erik Bjørnstad, miljø/park/idrett
- Gjermund Abrahamsen Wik, folkehelsekoordinator/Sykelbyen Alta
- Veslemøy Grindvik, Avdeling for samfunnsutvikling
- Kristin Tørum, helse og sosial
- Tommy Edvartsen, Alta idrettsråd
- Kristian Nergård, Alta idrettsråd
- Liss Heitmann, oppvekst
- Aase-Kristin H. Abrahamsen, kultur, sekretær

Styringsgruppe er rådmannens ledergruppe.

Planen har vært på offentlig ettersyn i 6 uker og det kom inn innspill fra følgende:

- Helse- og sosial
- Kommunale bygg
- Alta og omegn turlag
- Sykelbykoordinator
- Alta turnforening/Alta karateklubb
- Troms og Finnmark fylkeskommune
- Sametinget
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Nerskogen IL
- Alta IF

Alle innspillene er vurdert i vedlegg 5 i planen.

Økonomiske konsekvenser

Ventelisten for 15 % kommunalt tilskudd begynner å bli lang. Vi har pr. dato betalt ut hele budsjettet for 2021, kr. 711 000. Hvis vi hadde hatt budsjettdekning, kunne vi ha betalt ut kr. 1 930 000 til. Det vil si at vi pr. dato har 3 års ventetid.

I tillegg til ventelisten inneholder handlingsdelen av planen mange planlagte anlegg. For eksempel Alta IF og Alta rideklubb sine anlegg på Aronnes. Bare rideklubben planlegger følgende anlegg: ridehall, stall, ridesti m/lys, klubbhus, garderober mm. Reglene i dag er at idrettslagene får 15 % (maks 375') for hvert aktivitetsanlegg (som ridebane, ridehall) og 15 % til tillegselement som garderober, lager osv. Vi følger kulturdepartementets definisjoner.

Det er ikke tvil om at det kommunale tilskuddet er en viktig del av finansieringen for idrettslag som bygger anlegg. Anlegg som er til glede for Altasamfunnet.

Vurdering

På prioritert liste er det nå følgende idrettshaller:

- Alta IF, Altaparken, flerbrukshall med dobbel håndballhall
- Alta IF, Altaparken, hall for kampsport
- Alta kommune, flerbrukshall ved Elvebakken skole
- Alta kommune, turnhall/basishall ved Elvebakken skole
- Alta kommune, flerbrukshall i tilknytning til renovering/utbygg av Bossekop skole
- Alta IF, Altaparken, klatrehall
- Alta IF, Altaparken turnhall

I tillegg er det kommet inn et innspill fra Alta turnforening/Alta karateklubb om basis- og kampsportshall ved Finnmarkshallen. Innspillet kom så sent i prosessen at det ikke ble vurdert. Plasseringen er gunstig å forhold til nærheten til skoler, men vil kreve utarbeidelse av detaljregulering. Søknaden er vedlagt. Handlingsdelen rulleres hvert år, slik at turnforeningen og karateklubben har mulighet til komme med nytt innspill høsten 2021.

Alle hallene er avhengig av at Alta kommune har økonomi til investering/drift eller tilskudd. Det er ikke realistisk at alle hallene bygges, det bør derfor gjøres et valg.

Endringer av planen etter offentlig ettersyn:

- Vi har tatt med et kapittel om ordningen 15 % kommunalt tilskudd.
- Vi tar vekk tallene i parentes for de anleggene som er på prioritert liste, men ikke prioritert innbyrdes. Det gjelder både ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.
- Korrektur
- Vi endrer på prioriteringen av anlegg slik at vi følger vedtatte regler:
 1. Ferdig friluftsanlegg etablert av lag/foreninger
 2. Ferdige alle andre anlegg
 3. Påbegynt friluftsanlegg, etablert av lag/foreninger
 4. Påbegynte alle andre anlegg
 5. Søkt om spillemidler friluftsanlegg, etablert av lag/foreninger
 6. Søkt om spillemidler alle andre anlegg
 7. Andre anlegg som det er behov for

Vi har også tatt inn i litt fakta fra Ungdataundersøkelsen 2021 og Levekårsundersøkelsen Alta 2019.

Vedtak i kommunestyret 22.06.21

Kommunestyrets behandling av sak 63/2021 i møte den 22.06.2021:

Behandling

Habilitetsvurdering: Hege Bjørkmann ble enstemmig erklært habil.

Forslag fra H:

1. Alta IF flerbrukshall med hall for kampsport og turn.

2. Vurdere hvilke av flerbrukshallene som er realistisk å få realisert i nær fremtid med bakgrunn i ny skole og arealbehov for en evt hall ved Finnmarkshallen.

Votering: Forslaget falt med 4 mot 29 stemmer. (H, MDG stemte for) Innstillingen vedtatt enstemmig.

Vedtak

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens §§11-2 og 11-15 vedtar kommunestyret revidering av Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2033, datert 20.05.21